

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΘ΄

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκάστ. ἔτους καὶ εἶναι ἰσχύοντες: — Γραφεῖον Διδυμ. Βασιλ. τῆς Ἀνωρ. Πανεπιστημίου 89.

27 Ἰανουαρίου 1885

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΤΟ ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟΝ.

Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον.

ΣΤ΄.

Τὸ κατάστημα ἀρχιτεκτονικῶς φαίνεται ἀδύνατον ἢ δύνατο μάλιστα νὰ ἐκληφθῇ καὶ ὡς στρατιῶν. Τὴν ἀποστολὴν του ἐν τούτοις πληροῖ ἐπαρκῶς, μονώροφον καθ' ἅπασαν τὴν ἔκτασιν, καὶ μόνον ἐν τῷ μέσῳ ἔχον δευτέραν ὄροφον ἐνθα εὐρηται τὸ διευθυντήριον, ἡ αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ὅπισθεν δὲ τὰ δωμάτια ὑπνου. Ἐπεθύμουν ν' ἀνεγίνωσκον ἐπὶ τῆς μετωπίδος ἢ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ κατάλληλόν τι ῥητόν τῆς Γραφῆς ἀναμνησκόν τὴν ἀγιότητα τοῦ χώρου καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀσύλου. Οὐδὲν ἄξιον παρατηρήσεως ἐμφανίζεται κατὰ τὸν διάδρομον διήκοντα διὰ παντός τοῦ μήκους τῆς οἰκοδομῆς. Ὀλίγιστοι γέροντες στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν βακτηριῶν των, ἔσθρον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον στενῶς τὰ βήματα των ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ διαδρόμου. Ἡ ζωὴ καὶ ἡ εὐθυμία, δύο παραγωγικαὶ τοῦ θεοῦ αἰτίαι, ἐφαίνοντο φεύγουσαι τὸ ἄσυλον ἐκεῖνο τῆς βεβιασμένης εἰρήνης καὶ τῆς σιωπῆς.

Ἐβλεπόν τούς γέροντας ἀληθῆ τῆς ζωῆς καὶ τῆς κακοδαιμονίας ναυαγία καταναλίσκοντας ὡς ἠδύνατο καὶ ἐβούλοντο τὰς ὥρας, αἵτινες ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον ὥραι σχολῆς. Δικαία ἀνάπαυλα μετὰ τηλικαύτην βιωτικὴν τρικυμίαν. Οἱ μὲν ἐπλανῶντο εἰς τὸ εὐρὺ προαύλιον τοῦ ἀσύλου θερμομαίνόμενοι ὑπὸ τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας, ἕτεροι διελέγοντο ἡρέμα πρὸς ἀλλήλους, συρόμενοι ἀπὸ δωματίου εἰς δωματίον, καὶ ἄλλοι ἀνέπαυον τὸ ταιπωρηθὲν σῶμα ἐπὶ τῆς κλίνης. Εἶχον προγευματίσει, καὶ ἐγνώριζον ὅτι θὰ δειπνήσωσιν ἢ ἀμφιβολία δὲν ἀπησχόλει τοὺς λογισμούς των. Πόσοι θὰ ἐζήλευον τὴν θέσιν των, ἐν τῷ ἀτελευτήτῳ τούτῳ σταδίῳ τῆς αἰωνίας πάλης, ἣτις λέγεται ζωή;...

Ἡ δυστυχία, ἡ πικρὰ προνομία τῆς ἀπολύτου πείνης, ἤνοιξεν αὐτοῖς τὰς θύρας τοῦ ἀσύλου. Εἰσῆλθον ἐκεῖ γυμνοὶ σχεδόν, κατεσκληρότεροι, πελιδνοὶ ἐκ τῆς πείνης καὶ τοῦ μαρτυρίου. Τοὺς ὑπεδέχθη ἡ φιλάνθρωπία με ἀνοικτούς ἰσχυρῶς τοὺς

βραχίονας ἐκάθηρεν αὐτούς, τοὺς ἐνέδυσσε, τοὺς εἰστίσει καὶ ἐστάλαξεν εἰς τὴν ψυχὴν των θείας παραμυθίας βάλσαμον. Ἐντὸς τοῦ ἀσύλου εὐρίσκουσι τῶν παρελθουσῶν ἡμερῶν των τὴν σχετικὴν ἄνεσιν, καὶ ἐὰν ἀπώλεσαν τὴν νεότητα, ἐὰν τὸ πρόσωπόν των ἠυλάκωσε τῆς συμφορᾶς ἡ βαθυτάτη ρυτίς τὴν δὲ κεφαλὴν των ἐπάγωσε τῆς ἡλικίας ἡ πυκνὴ χιών, δὲν ἀπώλεσαν ὅμως τὴν ἐλπίδα ἣτις ὅσω καὶ ἂν ἦ ἀσθενής, ὅσω καὶ ἂν προφέγγῃ ἀμυδρῶς παρὰ τὸ κνέφας τῆς ζωῆς, εἶναι τὸ ἰσχυρότατον ἠθικὸν ἔρεισμα τὸ συντρέχον ὅπως ὑπομείνη ὁ θνητὸς τὸ ἄχθος τοῦ παρόντος, καὶ ποίου παρόντος;... νὰ ἐπαίτη τὸν ἄρτον, νὰ ζῆ διὰ τοῦ ἐλέους, διὰ τοῦ οἴκτου τῶν ὁμοίων του...!

Ἐστερήθησαν τὴν οἰκογένειάν των, ἀλλ' εὖρον οἶνοι τὴν ἀνταύγειάν τῆς εἰς τὸν μικρὸν ὅμιλον τοῦ κοινῷ δωματίου των. Ἐστερήθησαν τὴν τράπεζάν των, ἀλλ' ἐπανέυρον αὐτὴν εἰς τὸ ἐστιατόριον τοῦ ἀσύλου. Ἐστερήθησαν τὴν κοινωνίαν, ἀλλὰ τὴν ἀνεπλήρωσαν διὰ τῆς τοῦ καταστήματος. Εἶνε βεβαίως πικρὰ ἡ ἀναπλήρωσις, ἀλλ' ἡ ἐπαίτεια δὲν εἶναι πικροτέρα; Ἀφοῦ τοὺς ἐσφράγισεν ὁ δάκτυλος τῆς δυστυχίας, ἠδύνατο ν' ἀπομείνῃ πλέον εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς; ἀφοῦ ἡ εἰμαρμένη ἀπέλυσε κατὰ τῆς πολιτικῆς κεφαλῆς των τὸν τυφῶνα τῆς ἀνάγκης, ἐν ἀπέμεινον αὐτοῖς μέλημα· πῶς νὰ καταστήσωσιν ἤττον ἐπώδυνον τὸν δεινὸν τῆς δυστυχίας ὑτόν. Καταφυγόντες ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ ἀσύλου ἐσώθησαν καὶ ἰσως ἐλυτρώθησαν ἀπὸ τοὺς σπαραγμοὺς ἀνασταλείσης κατάρτας κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ των καὶ τῆς Προνοίας, ἐὰν, συρόμενοι εἰς τὰς ἀγυῖας καὶ ἐπαιτούντες τὸν ἄρτον τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς ταπεινώσεως, ἔβλεπον ἐλαύνουσαν τὴν ἄμαξαν ἀνδρός, μεθ' οὗ εὐθύμησαν εἶηθαι, χωρὶς νὰ φαντάζωνται, ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ κατεδικάζοντο εἰς τὸ Πτωχοκομεῖον ὁ εἶς, θὰ ἐθερμαίνετο παρὰ τὴν ἐστίαν του ὁ ἄλλος, καὶ ἀνακεκλιμένος ἐπὶ μεταξίνου ἀνακλιντροῦ θὰ ἐθαύμαζε τὰ σπάνια φυτὰ τῆς αἰθούσης του, διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ὁποίων δαπανᾷ μυριάδας!

Ἄς ἐπιθεωρήσωμεν τὸν τρόπον τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸ Πτωχοκομεῖον, καὶ τὴν ἡμερησίαν διαίταν τῶν πολιῶν ναυαγῶν. Εἶπον ἤδη, ὅτι ἡ θλιβερὰ τῆς ἀνεχίας καὶ ἐγκαταλείψεως προνομία ἀνα-

πεταννύει αὐτοῖς τὰς θύρας τοῦ ἀσύλου. Εἰσερχόμενοι ὑφίστανται γενικὸν καθαρτήριον λουτρόν, ἡ κόμη καὶ τὸ γένειον κείρονται ὑπὸ εἰδικοῦ τοῦ καταστήματος κουρέως· λινωστολή καινουργῆς παρέχεται αὐτοῖς καὶ ἐνδυμασία ἀνάλογος τῆς ἐπαχῆς. Ἐγείρονται κατὰ βούλησιν, οὐδέποτε ὁμιλῶν ἢ ἐγερσις ἀργεῖ πέραν τῆς ἡμέρας ἢ τῆς πρωϊνῆς ὥρας. Ἐγερθέντες σπεύδουσι συνήθως εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μεθ' ἧς λαμβάνουσι τὸ πρωϊνὸν ἀκράτισμα ἐκ καφῆ συνήθως μετ' ἄρτου ἀφθόνου. Τὸ μεταξὺ τῆς πρωΐας καὶ τῆς μεσημβρίας χρονικὸν διάστημα ἀναλίσκουσιν εἴτε εἰς τὸ κηπῆριον τοῦ ἀσύλου καὶ τὰ θαμνοσκεπῆ χωρίσματα καὶ τὰς πρασιάς τοῦ προαυλίου, εἴτε εἰς τὸ μαγειρεῖον, εἴτε ἐντὸς τοῦ καταστήματος διαλεγόμενοι περὶ τῶν παρελθόντων καὶ τῶν ἐνεστῶτων ἴσως, βεβαίως ὁμιλῶν οὐχὶ καὶ περὶ τῶν γητῶν μελλόντων... Οἱ ἰσχυρότεροι τούτων ἐφάπτονται, βουλόμενοι, τῆς ἐσωτερικῆς διατάξεως τοῦ ἀσύλου· οἱ ἀσθενέστεροι ἄγουσι σχολήν. Ἐπιστάτης τῆς μεσημβρίας κρούει ὁ κώδων καλῶν εἰς τὸ ἐστιατόριον. Δις τῆς ἐβδομάδος κατὰ Πέμπτην καὶ Κυριακὴν παρατίθεται κρέας, πεντάκις δὲ ὄσπρια, ζυμαρικά, χορταρικά μετ' ἐλαίου καὶ βουτύρου παρεσκευασμένα. Τὸ δεῖπνον εἶναι λιτότερον, ἀποτελούμενον ἐξ ἄρτου μόνον καὶ τυροῦ ἢ ἐλαίων ἀναλόγως τῆς ἡμέρας. Γεῦμα καὶ δεῖπνον εὐφραίνει τέταρτον ὡς βητικῆς ἡμερησίως παρεχόμενον εἰς δύο δόσεις· ὁ ἄρτος εἶνε ἀφθονος καὶ ἐπαρκῆς τὸ μαγειρεῖμα. Εἰς τοὺς πάσχοντας εἴτε ἐκ φυσικῆς αἰτίας, εἴτε ἐξ ἀδυναμιῶν τοῦ βαθύτατου γήρατος παρέχεται πάντοτε ζωμός, ὡς μοὶ εἶπον.

Ἡδὴ ἐνύκτωσεν, ἀνέρχονται δὲ εἰς τὰς κλίννας τῶν οἱ γέροντες περὶ τὴν 7ην ἢ 8ην ὥραν. Τὰ ὑπνοτήρια εἰσιν αἰθουσαι μεγάλαι δώδεκα περιλαμβάνουσαι κλίννας, ἡ δωμάτια εὐρῆα τεσσάρων κλινῶν χωρητικότητος. Ἐκαστος τῶν γέροντων ἔχει ἰδίαν κλίνην μετὰ παχείας σχετικῶς κλινοστρωμνῆς, σκεπάσματα ἐπαρκῆ καὶ δουλόπιον, ἐνθα ἀποθέτει τὰ νυκτερινὰ σκεῦη. Ἡ καθαριότης τῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων δωμάτων εἶναι ἀξία προσοχῆς· τὰ σκεπάσματα βαπτίζονται συνεχῶς ἐντὸς ζέοντος ὕδατος, προνοίας ἔνεκα. Διὰ τοὺς ἀκαθάρτους ἢ ἀπροσεκτοὺς ὑπάρχουσι ποινὰ ἀναγόμενα εἰς στερεῆσαις παρέργων ἀπολάσεων οἶον καπνοῦ καὶ λοιπῶν. Ὁ ῥίψας λόγου χάριν χαμαὶ τὸ σιγάρον τοῦ τιμωρεῖται διὰ στερεῆσαις ἐπὶ δεκαπενθήμερον τοῦ ποθητοῦ οἴνου, πρὸς ὃν, ὑποθέτω, τρέφουσιν ἰδιαιτέραν συμπάθειαν οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ ἡμῶν τοῦ Πτωχοκομείου. Ὁ ἀμελής τὴν ἐγκαίριον ἐξαγωγήν τῶν νυκτερινῶν σκευῶν, τιμωρεῖται διὰ στερεῆσαις ἐπὶ ἐβδομάδα τοῦ φαγητοῦ, συντηρούμενος διὰ μόνου ἄρτου καὶ ὕδατος. Ἐνίοτε ἡ ἀνάγκη τῆς λήθης τῶν δυστυχημάτων παρακινεῖ τοὺς ἐξεληθόντας νὰ

σπείσωσι γενναίως εἰς τὸν Βάκχον, ἐάν συμπέσῃ νὰ ἔχωσι κέρμα τι ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ κατάστημα ἐν τῇ μακαρίᾳ ἐκείνῃ καταλύει σημεῖον, τὴν δ' ἐπαύριον τιμωροῦνται διὰ τῆς στερεῆσαις τοῦ καφῆ, καὶ τῆς σκληροτέρας τοῦ οἴνου. Ταῦτο συμβαίνει καὶ ἀναπειθήσωσιν, ἀν ὑβρίσωσι καὶ λοιπὰ. Ἐννοεῖται ἐν τούτοις, ὅτι τῆς ἐπεικειᾶς τὸ πνεῦμα καὶ τῆς φιλανθρωπίας πρυτανεύει ἐντὸς καταστήματος, ὅπερ ἡ φιλανθρωπία ἤγειρεν οὐχὶ ὅπως σωφρονισθῆ πλέον, ἀλλ' ὅπως παραμυθήσῃ. Τὸ Πτωχοκομεῖον δὲν εἶναι παιδευτήριον ἐφήθων εἰσερχομένων εἰς τὴν ζωὴν εἶναι ἄσυλον γέροντων ἐξερχομένων ἐξ αὐτῆς.

Ἐμνημόνευσα μέχρι τοῦδε ἀνδρῶν. Μὴ τις ὑπολάβῃ ἐν τούτοις, ὅτι τὸ Πτωχοκομεῖον εἶναι μοναστήριον ἐξ οὗ ἐκ πνεύματος προκαταβολικοῦ ἐξορκισμοῦ τοῦ Σατανᾶ ἀπεκλείσθη πᾶν θῆλυ. Εἰς τὸ Πτωχοκομεῖον τῶν Ἀθηνῶν διατρίβουσι καὶ γυναῖκες. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ θεὰ τῶν εἶναι ἀκίνδυνος, ἢ ἐάν ἀποβαίῃ κινδυνώδης, ὁ κίνδυνος ἐγκυαίνεται εἰς τὴν σπουδὴν μεθ' ἧς τρέπεται τις εἰς φυγὴν πρὸ τοιοῦτου ἀρῆριον φύλου. Εἰσι γραῖαι ῥιγκαί, εἰς ἴδια διατρίβουσαι δώματα, καὶ εἰς ἴδιον ἐστιατόριον τρώγουσαι. Ἡ δυστυχία δὲν ἀναγνωρίζει φύλον, ἀλλ' οὔτε ἡ φιλανθρωπία. Ἐάν ἐκείνη πλήττῃ ἀδιακρίτως, αὕτη βαλσαμόνει καὶ παραμυθεῖ ἀδιακρίτως ἐπίσης.

Ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν προσφύγων τοῦ Πτωχοκομείου ἀνέρχεται μέχρι τῶν 160 ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Τούτους δύναται τις νὰ ὑποδιαίρῃ πρῶτον κατὰ φύλον μετὰ τὰς ἐξῆς ἀναλογίας· ἄνδρες 115, γυναῖκες 45· δεύτερον κατὰ κῆρας καὶ ἡλικίας ὡς ἐξῆς· οἱ δυναμένοι νὰ αὐθυπηρεῶνται ἐκ τῶν ἀνδρῶν περὶ τοὺς 60, οἱ λοιποὶ ἀνίκανοι νὰ χρησιμεύσωσιν ἀπολύτως καὶ δὴ καὶ νὰ κινῶνται. Αἱ αὐταὶ περίπου ἀναλογίαι τηροῦνται καὶ ὡς πρὸς τὰς γυναῖκας. Οἱ εἰς βαθύτατον ἐλάσαντες καὶ ἐλάσασαι γῆρας κατάκεινται εἰς δωμάτια ἴδια δι' ἕκαστον φύλον, ἀλλ' ἀναμίξ. Τὰ δωμάτια ταῦτα εὐρηται ἐκτὸς τοῦ κυρίου οἰκοδομήματος, εἰσι δὲ οἰοῦνται παραρτήματα ἐγερθέντα κατὰ τὴν ἀρκτικήν τοῦ γηπέδου πλευρὰν καὶ μὴ ὁρατὰ ἀπὸ τῆς εἰσόδου. Ἐσχον τὸ θάρρος νὰ τὰ ἐπισκεφθῶ. Παρακαλῶ τὸν ἀναγνώστην νὰ μὴ μοῦ καταγνώσῃ μεγαλαυχίαν· χρειάζεται θάρρος ν' ἀτενίσῃ τις ἐγγύτατα τηλικαύτην ἀθλιότητα, νὰ ἴδῃ τὸν δυοῖόν του ἀκίνητον ἐπὶ σισηπυίας στρωμνῆς ἀποζούσης ἐξ ἀκαθαρσίας καὶ δυσπροσίτου ἐκ λόγων εὐνοήτων καὶ δεικνυομένην. Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὰς γεννηθείσας ἐν ἐμοὶ ἐντυπώσεις! Μέλη παράλυτα, κεφαλὴ κεκλιμένη σταθερῶς πρὸς τὸ στήθος, ὄφθαλμοὶ σθεσθέντες, φωνὴ ἐξερχομένη οἰοῦνται ἐκ τοῦ βάθους τάφου, καὶ δι' ὅλης τῆς καταστροφῆς ἐκείνης ἀπθενὲς πνεῦμα ζωῆς θερμαῖον ἔτι φρικτὴν εἰκόνα τῆς ἀνθρωπίνου ἀθλιότητος. Διατί

ζῶσι τέλος πάντων; Ὁ ἀπῆνης Χάρων εἶναι ἀρά γε τυφλός; Καθ' ἣν ὥραν κατασυντρίθει τὴν νεότητα, τὴν ἐλπίδα, τὸ κάλλος, τὴν χρησιμότητα, φεῖδεται τοῦ πτώματος ὅπερ κυλιέται ἄταφον ἐπικαλούμενον τὸ ταχὺ ἔλεός του! Ἀποφεύγων νὰ δῶσω πιστὴν τῆς εἰκόνης ἐκείνης περιγραφὴν προσφέρω ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἀναγνώστην, καὶ ἴσως σώζω ἀπὸ τῶν δακρύων τοὺς ὄφθαλμούς τῆς ἀναγνώστριάς. Ἐν μόνον ἐπεισῶδιον θὰ παρενέρω τὸ ἐσημείωσα ἰδιαίτατα, ὅτε, πάσχων, παρὰ τὴν στρωμνὴν ἀθλίου νεκροῦ ἀτάφου, τὸ εἶδον ἐκτυλιχθέν. Ὀλίγον περαιτέρω ἐμοῦ γραῖα γυνὴ πρὸ χρόνων ἀκίνητος ἐκράτει παροφίδα τροφῆς, ἣν ἔλειγε διὰ τῶν χειλέων καὶ τῆς γλώσσης παρ' αὐτὴν γυνὴ μέσης ἡλικίας ἐκλαίει πικρῶς ἢ το ἡ κόρη τῆς. Ἐπανεύρισκε τὴν μητέρα τῆς εἰς τὸ Πτωχοκομεῖον ζῶσαν, ἀλλὰ νεκράν. Τὰ δάκρυα τῆς ἀτυχῆς ἦσαν κολλητικὰ... Εἶχον ἐγκαρτερήσει ἐν μέσῳ τῆς ἀτμοσφαιρας ἐκείνης, μελετῶν τὰς ἀθλιότητας τῶν θνητῶν, καὶ ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν μυιῶν, αἰτίνας ἵπαντο περὶ τὴν κεφαλὴν μου, ἀλλὰ δὲν ἀντέσχον πρὸ τηλικούτου θαύματος θυγατρὸς θωπευομένης ἀναίσθητον μητέρα, ἀνίκανον νὰ φαιδρυνθῇ ἐκ τῶν ἀσπασμῶν κόρης ἀγαπητῆς. Ἀπεμακρύνθη ἐν τάχει.

Τοὺς σκοποῦντας νὰ ἐπισκεφθῶσι ποτε τὸ Πτωχοκομεῖον πρέπει νὰ θωρακίσω ἀπὸ τοῦδε κατ' ἀπροσδοκίτου τινὸς καὶ ὀδυνηρῆς ἐκπλήξεως. Ἐννοῶ τὸ πλῆθος τῶν τυφλῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν. Οὐδὲν ῥητορικὸν σχῆμα μεταχειρίζομαι ἀναγράφων, ὅτι κατεπλάγη, ἐμμηδενίσθη σχεδὸν ἐκ τῆς ἐντυπώσεως, ὅτε εἶδον διερχομένους βραδέως πρὸ ἐμοῦ τοὺς δυστυχεῖς, οἵτινες ἐβουθίσθησαν ζῶντες εἰς τὸ ἀτελεύτητον σκότος. Ἴδου ἐφηβὸς δυστυχῆς· εἶνε ὠχρότατος, βραδίξει κλονιζόμενος, διότι ἐτυφλώθη ἀρτίως. Θὰ συνεθίσῃ ἀρά γε εἰς τὴν αἰωνίαν νύκτα, εἰς τὴν τὸν ἐρριψεν ἡ ἀνελεῆμων μοῖρα του; Ὀνομάζεται Νικόλαος Γουλιέλμος καὶ εἶνε Κερκυραῖος. Ἴδου τυφλὸς ἀνὴρ, ἀκακίος τὴν ὄψιν καὶ τὸ σῶμα. Ἀλλὰ τί ὠφελεῖ ἢ ἐπὶ τοῦ σώματος διακεχυμένη ρώμη καὶ τὸ σφιγγὸς τῶν χειρῶν; Ἴδου Κρῆς στιβαρότατος διατί νὰ μὴ πίσῃ νεκρὸς ὅτε ἐμάχετο κατὰ τῶν τυράννων; Διέρχονται ἀδιαλείπτως πρὸ ἐμοῦ ἄφρωνοι, στυγνοί, ἐγκαταλελειμμένοι, στεναζόντες, ῥάβδον κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου φέροντες κεχαραγμένην τὴν ἀπαισίαν τῆς οὐδύνης σφραγίδα... Ἴδου γέρον κατακείμενος ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ μακροῦ μαρτυρίου του. Εἶνε Χίος· ἐπὶ τοῦ προσώπου φέρι τῆς εὐγενείας τὸν τύπον παρ' αὐτὸν ἕτερος γέρον ὀρθὸς ἐπιδαφιλεύει μετὰ στοργῆς προθύμους ὑπηρεσίας. Εἶναι ὁ ἀδελφός του. Θύματα ἀγρίου τυφῶνος ἐσώθησαν ἀμφοτέρω ὑπὸ τὴν φιλόξενον στέγην τοῦ ἀσύλου. Ποῖα κόλασις ἱκανὴ νὰ ἀγνίσῃ τὴν τερασθεστέρην συρροὴν ὄλων τῶν ἐγκλημάτων; ...

Ἄλλ' ἴδου μεσήλιξ τις ἀνερχόμενος τὰς βαθμίδας τῆς μικρᾶς ἐσωτερικῆς κλίμακος· τὰ βήματα του δὲν ὀδηγεῖ ἢ ῥάβδος, κ' ἐν τούτοις εἶναι τυφλός. Ἀνῆλθεν, ἐστράφη ἀριστερὰ, ἐφθασεν ἀδιάστατος εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἔλαβε τὴν στροφήγα, ἤνοιξε καὶ εἰσήλθε τὸν ἠκολούθησα παραχρῆμα. Ὁ τυφλὸς οὗτος εἶνε ἐκ τῶν περιεργότερων φαινομένων τοῦ Πτωχοκομείου. Ὀνομάζεται Φραντζέσκος καὶ εἶνε Ὑδραῖος. Ἄμα εἰσελθὼν ἐβάδισε πρὸς τὴν κλίνην του καὶ ἠτοιμάζετο νὰ καθῆσθαι ὅτε ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ ἀσύλου κ. Δεικτάκης¹⁾ ὅστις εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ με ξαναγῆ προσωπικῶς ἀπέτεινε αὐτῷ ἠδέως τὸν λόγον. Ὁ Φραντζέσκος ἔστη εὐλαβῶς, ἀντεχειρίετο, καὶ ἀφῆρεσε τὸ μελανὸν μάλλινον κάλυμμά του. Μοὶ εἶχε λαλήσει πρὸ μικροῦ περὶ τοῦ τυφλοῦ τούτου ὁ κ. ἀντιπρόεδρος ὥστε διετελοῦν ἐν ποιῶτινι γνώσει τῶν κατ' αὐτόν.

— Καλημέρα, κύρ Φραντζέσκο, τῷ εἶπον.

Ὁ τυφλὸς ἐξεπλάγη ἀκούσας ξένην καὶ ἀσυνήθη φωνήν.

— Μὲ συγχωρεῖς ἐάν σε ἠνώχλησα, ἐπανέλαβον θὰ θέλῃς ἴσως νὰ ἀναπαυθῆς, ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ φύγω ἀπὸ τὸ κατάστημα χωρὶς νὰ σε ἴδω. Ἦκουσα τόσα καλὰ πράγματα δι' ἐσέ... .

Προφανῶς ἡ φιλαυτία τοῦ τυφλοῦ ἐκολακεύθη· τὸ ἰλαρὸν πρόσωπόν του ἐγένετο ἰλαρότερον, τὰ χεῖλη του διεστάλησαν καὶ συμπλέξας ἐν εἰδει προσευχῆς τὰς χεῖρας μοὶ ἀπῆλθον ἐν ἐγκαρδίῳ «Καλημέρα, κύριε» πλήρης εὐλικρινείας καὶ ἀγαθότητος.

— Ὅχι, ὄχι, κάτσε κύριε, ἐπεφώνησε· δὲν εἶμαι κουρασμένος.

— Μοὶ εἶπον ὅτι εἶσαι λαμπρὸς ψάλτης, ὅτι γνωρίζεις ἀπ' ἐξω ὅλας τὰς ἀκολουθίας καὶ ὅτι ἐάν μεταξὺ ὄλων τῶν ψαλτῶν τῶν Ἀθηνῶν ἐγένετο διαγωνισμός, θὰ ἐκέρδιζες βεβαίως τὸ βραβεῖον.

Τὸ πρόσωπον τοῦ τυφλοῦ ἐφαιδρύνθη ἐπὶ μάλλον· οὐδὲν ἔγχετο ὀδύνης παρετήρησα ἐπ' αὐτοῦ. Ἐφάνετο εὐχαριστημένος ἐκ τῆς θέσεώς του, καὶ τοῦτο μὲ ἐξεπλήξεν.

— Εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφ' οὗτο... . καὶ ἐδῶ ἐσταμάτησα μὴ θέλων νὰ προσφέρω τὴν τρομερὰν λέξιν.

Ὁ τυφλὸς ἐνόησε φαίνεται καὶ μετὰ φωνῆς μάλλον περιχαροῦς.

— Οὐ, οὐ, ἀπῆντησεν· ἀπὸ μικρῶς ἤμουν τριῶν τεσσάρων χρόνων· ἡ μάνα μου... . ἂ! ἡ καυμένη τί ἐτράβηξε μαζὺ μου μοναχὴ τῆς μ' ἐμάνθανε

¹⁾ Δράττομαι τῆς εὐκαιρίας ὅπως μνημονεύσω πᾶν εὐχέμας τοῦ ἀξιοτίμου τούτου ἀνδρὸς ἀπερωσάντος πάσας τὰς ὥρας αὐτοῦ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ εὐεργετικοῦ ἀσύλου, οὗτινος εἶνε ἀντιπρόεδρος. Ἐντὸς τοῦ καταστήματος καὶ ἐξω ἤκουσα γενικῶς μνημονεύμενον εὐγενῶν τὸ ὄνομα τοῦ κ. Δεικτάκη. Μνημονεύω ἐπίσης καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ κ. Ι. Πατρικίου γραμματέως τοῦ ἀσύλου καὶ ἐκπληροῦντος μετὰ ἀφοσιώσεως καὶ ἀφιλοκερδείας τὰ ἐκ τῆς θέσεώς του καθήκοντα.

γράμματα· και πού, ε' εκείνο τον καιρό! 'Αργήθηκε τον κόσμο για μένα.

— Φαντάζομαι με πόσην ευγνωμοσύνην και συγκίνησιν θά ενθυμήσαι την δυστυχή μητέρα σου· ποιός ζεύρει εάν ο καύμος σου δεν την εθανάτωσε πρόωρα.

— Μπα! άμ ζή, απήντησεν ευθύμως ο Φραντσέσκος.

— Τι λές; ζή ή μητέρα σου;

— Μάλιστα, άμ είνε γρηά· (ώσαν να είχαν ανάγκην τοιαύτης βεβαιώσεως)· κάθεται εκεί κοντά 'ς την Μητρόπολι με τον γαμπρό της· δεν μπορεί να περιπατήσει και δεν 'βγαίνει έξω.

Το πρόσωπον του Φραντσέσκου ουδέμίαν παρυσία 'εν άλλοισιν.

— Πηγαίνεις τουλάχιστον καμμιά φορά να την βλέπης;

— Ου, μάλιστα 'ς τους δυο τρεις μήνας μια φορά· ου, ή καυμένη τί τράβηζε μαζί μου. 'Εμαρτύρησεν ή καμομοίρα. 'Εκλείσθηκε μέσα 'ς το σπήτι εξ αίτιας μου, και άγάλια άγάλια μ' έμάθαινε τή λειτουργία. 'Οποιος συγγενής της έρχότανε από το ταξείδι, του γύρευε βιβλία για μένα και όλο με έδιάβαζε.

'Εβλεπον τον τυφλόν, άλλ' ο νοός μου άπησχολείτο με την μητέρα του· ήθελον να γνωρίσω την κατάνοστον γραιά, την καταδικάσαν εαυτήν εις όλας τάς στερήσεις διά να έπαρέση εις τα καθήκοντα τής φιλοστοργίας της.

— Κ' έτσι με τον καιρόν επανέλαθεν ο Φραντσέσκος, έμαθα άπ' έξω όλα τα γράμματα.

Παρά το προσκεφάλαιον έκείτο βιβλίον περιέχον άπάσας τάς ακολουθίας των Κυριακών. Τό ήνοίζαμεν κ' έρωτήσαμε τον Φραντσέσκον εάν ήδύνατο να μ'ς άποστηθή εις δεδομένης σελίδος.

'Υποθέτω, ότι εάν ειχεν όφθαλμούς, θά έτόξευε βλέμμα ύπερηφάνου προκλήσεως. Τοσαύτην πεποιθήτην εξέφραζε το πρόσωπόν του.

'Η ακριβεστάτη άποστήθισις του τυφλού μοι προύξενησεν έντύπωσιν. 'Ελέγομεν αυτώ να μ'ς ειπή τα τροπάρια δεδομένης ακολουθίας, παραχρήμα δέ ήρχιζεν άπαγγέλλων άπταιστως, έσατο ακριβώς εις τα κόμματα και τάς τελείας, και έτρεχεν άπαγγέλλων ώσει εν άναγνώσει. 'Εστρέφομεν πενήτηντα σελίδας όπισθεν, έλέγομεν αυτώ την έορτήν, ήν έμνημόνευεν ή σελίς, και παράυτα ο Φραντσέσκος ήρχιζε την άπαγγέλιαν των τροπαρίων ιστάμενος κανονικώς, και προφέρων ακριβώς προς το κείμενον. 'Εστρεφον έβδομήκοντα σελίδας έμπροσθεν. 'Ο Φραντσέσκος έτοιμώς ήρχιζεν άπαγγέλλων συμφώνως προς το βιβλίον· ουδέ εν λάθος, ουδέ μία παράλειψις.

'Ηρώτησα τον τυφλόν εάν έχη άσθενή άνάμνησιν του κόσμου, εάν ένθυμήται την ανθρώπινην μορφήν, τα χρώματα, τα φυτά. Ουδέν άπο-

λύτως ένθυμείται. 'Εάν άίφνης άνέβλεπε έπρεπε να τον διδάξη τις τί είναι το χρώμα, τί το έρυθρόν και το λευκό, τί ο άρτος, ον τρώγει, τί το ύδωρ, όπερ πίνει. Και τοι ζών ύπερ τα 55 έτη επί τής γής, θά ήτο ξένος εάν άνέντα το στιγμικώς εν τή νηπιότητί του διαλαμφαν εις τους όφθαλμούς του φώς. Παράδοξος αντίθεσις! Τυφλός να ήναι κάτοικος του κόσμου· βλέπων να ήναι ξένος και άγνωστος.

Του Φραντσέσκου τα πλεονεκτήματα δεν είνε μόνον ή ήχηρά φωνή, ή μνήμη, ή πλήρης εκ στήθους γνώσις των ακολουθιών, ή άνευ όδηγού και όλωσ άκοπος εύρεσις τής θύρας τής εκκλησίας, και τής εν αυτώ θέσεώς του. 'Ο τυφλός είνε και άνθοκόμος· περιποιείται 450 γιλιάτρας γαροφαλεών εύρισκομένων εις το κηπάριον του άσυλου, τοιαύτην δ' άπέκτησεν ειδικότητα, ώστε δύναται διά μόνης τής άφης να διαγνώση εάν το φυτόν ήναι άσθενές, εάν έποτίσθη, εάν πρέπη να ποτισθ ή λαπά. Ψάυει άπλώς εν φύλλον και άποφαίνεται ότι ή γαροφαλιά έχει ριζικό· μετά τρεις ή τέσσαρας ήμέρας το φυτόν κιτρινίζει και μετά μικρόν ζηραίνεται έντελώς. Μοι έλεγεν, ότι ή γαροφαλιά θέλει προσοχήν εις την κλλιέργειαν και ιδίως εις το πότισμα· το νερό πρέπει να ήναι ζυγιασμένο· άδυό σταλακματιαίς ποιο πολύ, ζεράθηκε το λουλούδι».

'Αψηχόλησα πλέον του πρέποντος ίσως τον άναγνώστην με τον τυφλόν τουτον εν άγνωσ άν πρέπη να ονομάσω δυστυχή· τουλάχιστον δεν μοι έφάνη τοιοῦτος. Θα ειχεν ίσως περιέργειαν τινά να γνωρίση τον κόσμον, άλλ' έφαινετο ότι δεν έπαυχε. Ποθεί τις θερμώς ό,τι έγνωρίσει, ό,τι άπώλεσε, χωρίς να παύση και μετά τουτο να τό άγαπη και χωρίς να έλπίζη να ίδη πλέον. 'Αλλ' ο Φραντσέσκος ουδέν ειχε γνωρίσει. 'Η του κόσμου μνήμη και ή γνώσις του ήτο σκοτεινή όπω; και οι όφθαλμοί του. Το παρελθόν δεν ειχεν άφήσει αυτώ πόθους, άποπτάντας ήδη και σπαράσσοντας τον δυστυχή τυφλόν, όστις έρωτώμενος περί του κόσμου και των τέρφεών του άξιολογώτατα ήδύνατο ν' άπαντήση· δεν ποθώ το άγνωστον.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΝΕΑΗΕ.

(*Έπεται το τέλος.)

'Ο διευθύνων το γραφείον στατιστικής τής Βέρνης υπελόγησεν ότι εάν ή αύξησις του πληθυσμού των διεφόρων χωρών τής Ευρώπης εξακολουθηί και εν τώ μέλλοντι κατά τάς νυν παρατηρούμενας αναλογίας, κατά το έτος 2,000 μετά Χριστόν ή Γερμανία θά έχη 164 εκατομμύρια κατοίκων, ή 'Αγγλία 142, ή Αυστροουγγαρία 70, ή Γαλλία 64 και ή 'Ιταλία 56 εκατομμύρια.

'Ο 'Ερμάννος Lingg, ού δημοσιεύομεν κατωτέρω εκ μεταφράσεως εν των βυζαντικών διηγημάτων, έγεννήθη τώ 1820 εν Lindau παρά την λίμνην τής Κωνσταντίας και έσπούδασε την ιατρικήν, ήν και έξήσκησε μέχρι του 1851 ως στρατιωτικής ιατρος εν Βαυαρία. 'Αλλ' άναγκασθείς να προσυρθη τής ύπηρεσίας δια λόγους υγείας, έπεδόθη έκτοτε εις την ποιήσιν, δημοσιεύσας διαφόρους συλλογάς λυρικών ποιημάτων, δραμάτων και άλλας συγγραφάς. Το ύφ' ήμων δημοσιεύομενον διήγημα περιλαμβάνεται εν συλλογή βυζαντικών διηγημάτων, εκδοθέντων υπό του συγγραφέως επί το αυτό εν έτει 1881 εν Βερολίνο υπό τον τίτλον «Byzantinische Novellen». 'Η συλλογή αυτη περιλαμβάνει πλην του διηγημάτος στρατηγήματος και τής Εικόνομαχίας, ήτις μεταφράσθη εν τώ «Παρισση» και τα έξής: Νικία (έχον υπόθεσιν την γνωστήν Εικόσιν), οι Λατίνοι, οι δύο ήρώτα, Νίκη τής ζωής και ή Κεφαλή, ών προσοχάς θέλομεν δημοσιεύσει τινά εν τή 'Εστία.

ΔΙΠΛΟΥΝ ΣΤΡΑΤΗΓΗΜΑ

υπό Hermann Lingg.

'Υπό τον πυλώνα τής άγίας Σοφίας παρετήρει ο αυτοκράτωρ 'Ανδρόνικος από πολλών ήμερών, όσάκις εισήρχετο, γυναίκα κεκαλυμμένην διά πέπλου και φέρουσαν εν χερσί μεμαραμμένον στέφανον δάφνης. Τούτο δ' έξήγειρε την περιέργειαν αυτου· επειδή δέ προς τοίς άλλοις ή γυνή διεκρίνετο εν τώ περιστοιχιζόντι αυτην πλήθει δι' ιδίας τινός ευκοσμίας και άξιοπρεπούς στάσεως προσεφώνησε ποτε αυτην και ειπε· «Διά τίνα φυλάττεις, παράδοξος Μούσα, τον στέφανον επί χρόνον ούτω μακρόν, ώστε ούτος έμαράνη ήδη εν τώ μεταξύ;—« Τόν έπλεξα, απήντησεν εκείνη, δι' εκείνον τον στρατηγόν του αυτοκράτορος μου, όστις έμελλε να έπιστρέψη νικητής από του πολέμου κατά των Τούρκων—άλλά φευ, ματαιώς. 'Απ' εναντίας δε αι θλιβεραί ειδήσεις περι τής ήμετέρας ήπτης καθιστώσι περιφροντι το Βυζάντιον και ταράσσουνι τα πνεύματα».

'Ο 'Ανδρόνικος κατ' αρχάς μεν ήγανάκτησεν επί τουτου τοίς λόγοις, επειδή έτόλμων να υπομνήσωσιν αυτώ την άτυχίαν των όπλων του, την άνικανότητα των στρατηγών του, την ιδίαν αυτου άπραξιαν. 'Εντευθεν εξωργίσθη· άλλ' ότε ή τολημρά ρήτωρ εν τώ μεταξύ κλοούσα άνέσυρε τον πέπλον αυτης, άφώπλισε την όργην αυτου ή εύγενής και κοσμία έκφρασις του προσώπου. 'Επειδή δέ πλην τουτου εικασεν ότι εν τούτω τώ τρόπω και ταύτη τή προσφωνήσει ύπεκρύπτετο τι ιδιάζον, έκάλεσεν αυτην να έλθη εις τα βασιλεια και διετάξε τοίς θαλαμηπόλους αυτου να γάγυσιν αυτην προς αυτόν.

'Ηκουσε δ' αυτη τουτο μετά προφανούς χαρής και άνέμεινε έως τελειώση ή λειτουργία, μεθ' ο άνεμίγη μετ' τής ακολουθίας του αυτοκράτορος και άρχηθείσα εις τα άνάκτορα ήλθη πρό αυτου. Αυτθή δ' έρωτηθείσα τίς είνε και όποιοί τινες οι λόγοι οι παρακινήσαντες αυτην εις διάβημα ούτω παράδοξον άπεκρίθη· «Είμαι ή 'Αγγελική,

ή σύζυγος του συγκλητικού και πατριίου Φιλώτα, όστις δεν σοί είνε άγνωστος, βασιλεύ».

— Τόν γνωρίζω, άπεκρίθη ο αυτοκράτωρ· δεν ύπάρχει εν τώ κρατει μου άνηρ πιστότερος εκείνου και εύλαδέστερος. 'Οποιās ειδήσεις μοι φέρεις περί εκείνου; Το συμβάν το έκύσαν την προσοχήν μου επί σε έγένετο τή θελήσει αυτου και κατ' έντολήν του;

— Ουχι, απήντησεν εκείνη, άλλ' ύπήρξεν ιδία έμου άπόρασις και έχρειάσθη μεγάλη τόλμη να εκτελέσω την πρξην ταύτην του να φανώ πρό σου έπίμονος και άπόκοτος, άλλ' ή δυστυχία τής πατρίδος με ήγαγεν εις αυτην μετ' βίας ακαθήκτου. Πολλάκις δήλα δ' ή ήκουσα τον άνδρα μου θρηνούντα τα δεινά τα ύπό των έχθρών επιφερόμενα ήμιν, εις δε τάς έκφράσεις τής όδυνης αυτου άνεμιγνύετο ένίοτε ή ύπερήφανος ιδέα, ότι αυτός θα επιτύχη να νικήση τους Τούρκους και να έλευθερώση το βασίλειόν σου από τουτων των σπιρών.

'Ο αυτοκράτωρ μειδιάσας ήρώτησε· «Και διά τίνα λόγον δεν μοι προσήνεγκεν ο σύζυγός σου αυτός την ύπηρεσίαν του;

— 'Επειδή έφάνη αυτώ άδύνατον να σε πείση ότι αυτός, άνηρ ήλικιωμένος και ουδέποτε άρχηγός στρατου, θα ήδύνατο νυν δια μιας να ταχθ ή άρχηγός τής στρατις και να γάγη αυτην επί την νίκην. «Θάλοκομίσω μόνον περιγελων, μοι ειπε πολλάκις, και αν δεν κατώρθων να εκπληρώσω την ύπόσχεσίν μου, εν περιπτώσει καθ' ήν έτελείτο το θελήμα μου, πλην τής συμφορας θα έπλησσε και έμε και πάντας ήμας άνέκλυτος αίσχυνη» 'Ιδούσα δ' εγω αυτον ούτω περιαληγή, άμα δέ παρατηρήσασα τον ζήλον αυτου και ιδούσα άπαστράπτον εκ των όφθαλμών αυτου θαρρος νεανικόν, ένεπλήσθη πιστεώς και άπεράσισα να εύρω ευκαιρίαν να σε παρακαλέσω να αναθέσης τώ συζύγω μου την αρχηγίαν του στρατου, επειδή έχω έδραϊαν πεποιθησιν ότι θα εύνοηθη ύπό του θεου πλέον ή οι μέχρι τουδε στρατηγοί.

Και πάλιν περιέπτη μειδιαιμα εις τα χείλη του αυτοκράτορος, επειδή έγνωρίζε καλώς τον συγκλητικόν Φιλώταν ως άνδρα γενναϊον, άλλ' γηραιόν και άσθενικόν, όστις το πλείστον μέρος τής ήμέρας ήσυχολείτο περί την φοίτησιν εις τάς εκκλησίας και έφαινετο ως ο πάντων των ύπηκόων αυτου ήμισα άρμόδιος προς ήγεμονίαν στρατου. Και ή σύζυγος αυτου ήδύνατο να μη έχη αισθησιν τής πεποιθήσεως ταύτης; Μάλλον δε δεν κατενόει ότι αι ταλαιπωρίαί τής έκστρατείας έμελλον να άπειλήσωσι την ζωήν του γέροντος; 'Η άμφιβολία αυτη καθιστανεν αυτον έμφορτιν και ένόμισε χρεός αυτου να μη άποκρύψη αυτην από τής δεομένης. 'Αλλ' εκείνη άπαντώσα άσφαλώς και άμερολήπτως έκαμε κα-

τάδην τὴν πεποιθήσιν αὐτῆς ὅτι ἡ εὐλάβεια καὶ φιλοπατρία τοῦ συζύγου αὐτῆς θὰ βοηθήσωσιν αὐτὸν νὰ καταπαλαίῃ πάντα ταῦτα τὰ ἐπιπροσθύοντα προσκόμματα. Πᾶς ἄλλος μᾶλλον ἡδύνατο νὰ ὑποκύψῃ, ἀλλ' οὐχὶ ὁ Φιλώτας, ὃν προστατεύει ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου, ἐπειδὴ αὐτὸς εἶνε ὁ ἐκλεκτὸς τῆς θείας προνοίας.

— Διὰ τί, ἐξηκολούθησε λέγουσα ἐν τῷ ζήλω αὐτῆς, διὰ τί ἠττήθησαν οἱ πρότερον στρατηγοί, καίπερ ὄντες νεώτεροι καὶ μᾶλλον δεδοκιμασμένοι; Ἐπειδὴ ἦσαν ἀμαρτωλοί, ἐπειδὴ ἐνέπνεεν αὐτοὺς γῆνιν φιλοδοξία.

Σύνουος ἐθεώρει ὁ αὐτοκράτωρ τὴν ἔνθουον ῥήτορα. Ὑπεσχέθη δὲ νὰ διασκεφθῆ σπουδαίως ἀπόφασιν οὕτω σπουδαίαν ὡς ὁ διορισμὸς τοῦ συζύγου αὐτῆς καὶ ἀπεχαιρέτισεν αὐτήν, διατάξας νὰ παρουσιασθῆ πρὸ αὐτοῦ πάλιν τὴν ὑστεραίαν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν.

Μόλις δ' εἶχενὰ πέλθει καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Ἀνδρόνικου εἰσεχώρησεν ὑπόνοια κατὰ τοῦ ἀληθοῦς φρονήματος τῆς Ἀγγελικῆς. Ἀδύνατος, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, ἀδύνατος εἶνε ἐν σπουδαιότητι ἡ πεποιθήσις αὐτῆς ὅτι ὁ Φιλώτας προώρισται ὑπὸ τῆς θείας προνοίας νὰ μεταβληθῆ ἀπὸ ἀπειροπολέμου καὶ ἄλλως γηραιῶ ἀνδρὸς εἰς τολμηρόν, ἀκούραστον καὶ ὀξύνουον στρατηγόν. Καὶ ἂν δὲ φρονῆ τοῦτο ἐκείνη, πῶς δύναται νὰ φαντασθῆ ὅτι θεωρῶ ἐγὼ δυνατὸν τοιοῦτο θαῦμα; Μὴ ἀναμένει ταῦτα διανοουμένη τὴν συνεργίαν καὶ ἐντυπώσεως, ἣν ἡδύνατο νὰ μοι ἐμποιήσῃ ἡ κάλον ἑαυτῆς; Τί ἄρα ἐπεισεν αὐτήν νὰ προβῆ εἰς ταύτην τὴν αἴτησιν; Ἡ φιλοδοξία αὐτῆς ἢ ἐκείνου; Δυσκόλως δύναμαι νὰ τὸ πιστεύσω. Μὴ ἄρα ὑποκρύπτεται ὑπὸ τὴν πρότασιν αὐτῆς ἡ καὶ εἰς αὐτὴν ἐκείνην ἴσως οὐχὶ τελείως φανερά πρόθεσις τοῦ νὰ ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τῶν ἀλύσεων αἰτίνας δεσμεύουσιν αὐτήν παρὰ τὸ πλευρὸν γέροντος αὐστηροῦ, ἴσως δὲ καὶ ζηλοτύπου;

Ὅποσον θελκτικὴ ἦτο ἡ περικαλλῆς ὑποκρίτρια! Ὅποσον ἦτο τυφερὰ ἡ φωνὴ τῆς, ὅποσον τὸ βλέμμα τῆς ζωηρόν, ὅποσον ἐρασμία ἐκάστη τῶν κινήσεων αὐτῆς!

Ὅτε ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην του τὴν εἰκόνα τῆς καὶ ἐφαντάζετο τὸν παρηκμακότα σύζυγόν τῆς, εὐκόλως ἐξήγει τοὺς λόγους δι' οὓς ἐκείνη ἐπόθει νὰ μὴ ἀφήσῃ ἐπὶ πλέον τὴν ζωὴν τῆς σθεννυμένην δεσμῶν παρὰ τὸν γηραιὸν αὐτῆς σύζυγον. Καὶ μετέβη πρὸς αὐτόν, τὸν αὐτοκράτορα, αὐτοῦ ἐδεήθη νὰ τὴν ἀπελευθερώσῃ ὡς ἐν σιωπηλῇ μετ' αὐτοῦ συνεννοήσει. Δὲν ἡδύνατο λοιπὸν τὸ διάβημα τοῦτο νὰ θεωρηθῆ ὡς ἄφρονόν τι νεῦμα, ὡς ἀπόκρυφός τις ἐρωτικὴ ὁμολογία;

Περὶ τοῦ ἀμφιρρόπου τούτου ζητήματος ἐζήτησε τὴν γνώμην τῶν ἀστρολόγων, οἵτινες προεμήνυσαν αὐτῷ διπλὴν νίκην. Τίνα δὲ ἄλλην

ἐνόησαν ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ἡ προμαντεία αὐτὴ παρὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐλπίδων του;

Ὅπως διάφοροι ἦσαν οἱ δισταγμοὶ καθ' ὧν ἠγωνίζετο ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ Ἀγγελικὴ. Αἱ ἐρωτήσεις ἄς ἀπηύθυνεν αὐτῇ ὁ αὐτοκράτωρ ἠνέφξαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς περὶ τοῦ διαβήματος τῆς. Ἡ πράξις εἰς ἣν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἀνδρὸς τῆς προέβη, θὰ ἔφερεν ἄρα εἰς αἴσια ἀποτελέσματα, καὶ ἂν ἐπετύγχανεν; Διὰ ταῦτα μετὰ θάρρους ἤττονος ἢ τὴν προτεραίαν παρέστη εἰς τὰ βασίλεια καὶ παρουσιάσθη πρὸ τοῦ Ἀνδρόνικου, ὅστις εὗρεν αὐτὴν ἐπιθελκτικωτέραν καὶ ἐρασμιωτέραν. Ἡ δ' ἐπιχειρημένη ἐπὶ τῆς ὀψέως τῆς μελαγχολία ἐφάνη αὐτῷ προκαλουμένη ὑπὸ τῆς ἀνησυχίας ἂν θὰ γείνη δεκτὴ ἢ παράκλησις αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ τὴν ἐπαγγελθεῖσαν αὐτῷ δευτέραν νίκην ἐνόμιζεν ἀναφερομένην εἰς τὴν πρὸς ἐκείνην σχέσιν του, δὲν ὠκνησε νὰ ποδεχθῆ τὴν αἴτησιν τῆς.

Διεβεβαίωσε δ' αὐτὴν ὅτι συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς μέλλει νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὸν πατρικίον τὴν ἀνωτάτην ἡγεμονίαν τοῦ πολέμου, παρεκάλεσε δὲ αὐτήν νὰ μὴ ἀνακοινώσῃ αὐτῷ τὴν ἀπόφασιν, ἵνα φανῆ ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐσκέφθη νὰ καλέσῃ ὡς στρατηγὸν τὸν φίλον αὐτοῦ.

— Σ' εὐχαριστῶ, ἀνέκραξεν ὁ αὐτοκράτωρ, ὅτι ἐπροκάλεσες τὴν παρ' ἐμοῦ ἐκλογὴν ἐκείνου, πολὺ δὲ μᾶλλον θὰ σοι εὐγνωμονῆ ἐκεῖνος ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμή ἣν ἀμφοτέροι ἐπιποθοῦμεν.

Φαῖδρὰ ἀπεχώρησεν ἡ Ἀγγελικὴ, λογιζομένη ἑαυτὴν εὐτυχεῖν ὅτι βλέπει ἐκπληρούμενον τὸν πόθον τοῦ συζύγου τῆς, ἐφαντάζετο δὲ ἤδη αὐτὸν καὶ ἐπανερχόμενον νικηφόρον. Τῶν δὲ σκέψεων τοῦ δεσπότη, τῶν αἰσθημάτων ἅτινα ἐγέννησεν ἐν αὐτῷ, οὐδεμίαν εἶχεν αἰσθῆσιν, ἐπειδὴ ὁ Ἀνδρόνικος εἶχε νομίσει ὀρθὸν νὰ ποκρύψῃ τὰ αἰσθηματά του, ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ ἀληθές του πάθος ἀπὸ πρῶτον ἀπομακρυνθῆ ὁ Φιλώτας.

Ὅτε δὲ ἐπῆλθεν ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ὡς στρατηγοῦ, εὗρε τὸν γενναῖον ἔτοιμον καὶ πρόθυμον νὰ ἐκτελέσῃ ἀμελλητὴ τὴν ἀνατεθεισάν αὐτῷ ἐντολήν. Εἶχε δὲ πρὸ πολλοῦ ἤδη καταστρώσει τὸ σχέδιον τῆς ἐκστρατείας, προτιθέμενος νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τοὺς ἐχθροὺς τὴν ἰδέαν περὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν ἀσφαλείας, καὶ νὰ ποκοιμίσῃ αὐτοὺς, ἤδη καταστάντας ἀλαζδνας ὡς ἐκ τῶν νικῶν αὐτῶν, ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι ἦσαν ἀήττητοι καὶ νὰ κατορθώσῃ νὰ χωρίσῃ αὐτοὺς, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου ἐμελλε τὰ ἴδια αὐτοῦ στρατεύματα νὰ τὰ σκληραγωγῆσῃ διὰ διαφόρων πορειῶν, νὰ τὰ ἀσκήσῃ διὰ πλαστῶν ἐφοδῶν, τέλος δὲ νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τοῦ πολεμίου μετὰ συνηνωμένων δυνάμεων ἅμα ὡς παρείχετο ἀρμοδία ευκαιρία. Καὶ αὐτὴν δὲ τὴν περὶ τῆς πολεμικῆς του ἀνικανότητος δια-

δεδομένην φήμην μετεχειρίσθη ἐπιτηδείως, διαδώσας τὴν εἰδήσιν ὅτι ἐγένετο στρατηγὸς τῶν Βυζαντινῶν πρεσβύτης τις μοναχός, ἐλπίζων διὰ τῶν τοιούτων νὰ τύχῃ βεβαιότερον τοῦ ποθομένου. Ἐν ᾧ δὲ παρεσκευάζε τα πάντα ὅπως πραγματώσῃ τὰ σχέδιά του καὶ εἶχεν ἤδη στρατοπεδεύσει, ἔμεινεν ἡ σύζυγος αὐτοῦ μόνη ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ διεβίου οὕτω κεκρυμμένη ἀπὸ τοῦ κόσμου, ὥστε ἡδύνατο νὰ πιστευθῆ ὅτι οὐδ' εὐρίσκετο παρούσα ἐν τῇ μητροπόλει. Ὁ δὲ Ἀνδρόνικος εἶχε διατάξει τὴν ἀκριβεστάτην ἐπιτήρησιν αὐτῆς ἢ μᾶλλον μόνον τοῦ οἴκου τῆς, ἐπειδὴ ἐκτὸς αὐτοῦ δὲν ἦτο ὄρατὴ, ταῦτο δ' ἐπραττεν ὅπως βεβαιωθῆ ἂν δὲν εἶχε προκαλέσει τὴν ἀπομακρύνσιν τοῦ συζύγου αὐτῆς χάριν ἄλλου τινὸς ἀνδρὸς· ἀλλ' ὅτε ἔμαθεν ὅτι διαβίῳ ἐντελῶς μόνη καὶ οὐδεὶς φοιτᾷ παρ' αὐτήν, τότε ἐπίστευσεν ὅτι οὐδεμίαν ἐπιτρέπεται αὐτῷ ἀμφιβολία, ὅτι συνεπάθει πρὸς αὐτὸν καὶ ἀνεμεινεν ὅπως ἐκεῖνος μεταβῆ πρὸς συνάντησιν αὐτῆς.

Ἦν νεαρός, ἄγαμος καὶ εἰθισμένος νὰ ὑποτάσσονται ἅπαντες εὐπειθῶς εἰς τὰς θελήσεις αὐτοῦ, οὐδεὶς ἐφείδετο δι' αὐτὸν ἐν μόνον ὑπῆρχε καθήκον, τὸ καθήκον τῶν ὑπηκόων τοῦ ὑποτάσσεται αὐτῷ.

Ἦς εἰ ἐμελλε νὰ φέρῃ αὐτῇ εἰδήσεις παρὰ τοῦ συζύγου τῆς, εἰσῆλθεν ἐσπέραν τινὰ αἴφνης εἰς τὸν οἶκόν τῆς, ἐν ᾧ ἐκείνη ὡς γησιὰ Ῥωμαῖα ἠσχολεῖτο περὶ τὸ ὑφαίνειν περιστοιχιζομένη ὑπὸ τῶν θεραπεινίδων αὐτῆς, ὡς ἡ σύζυγος τοῦ Κολλατινοῦ. Ἰδὼν δ' αὐτὴν ἐκπλησσομένην, ἐθεώρησε τὴν παραχρῆν τῆς προσελθούσαν χάριν αὐτοῦ, μόλις δ' ἔμεινε μόνος μετ' αὐτῆς καὶ ἀπειραθῆ τὸ μὲν πρῶτον διὰ κεκαλυμμένων φράσεων, εἶτα δὲ μετὰ ἀπροκαλύπτου ἐρωτοληψίας νὰ κλονίσῃ τὴν πίστιν αὐτῆς. Ἐκείνη βλέπουσα ὑποίας φλόγας πάθους ἦναφεν ἡ ἐθελοθυσία αὐτῆς, ἠρυσθία καὶ ἔτρεμεν. Εὐρίσκετο μεστή δειλιάς καὶ αἰδοῦς· δὲν ἐτόλμα νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς, μόνον δ' ἐδέετο τοῦ αὐτοκράτορος νὰ φεισθῆ τῆς τιμῆς αὐτῆς καὶ ὑπολήψεως πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ κόσμου, ἐν δὲ τῇ συγχύσει αὐτῆς, ὅπως εὖρη διεξοδὸν, ἀφῆκε νὰ τῆς ἐκφύγῃ ὁ λόγος, ὅτι κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἐμελλε νὰ μετακινήσῃ εἰς ἐξοχικὸν οἰκίσκον μοναχικόν, ὅπου θὰ ἡδύνατο νὰ δεχθῆ αὐτὸν χωρὶς νὰ φοβῆται τὴν καταλαλιάν, μόνον δὲ τώρα παρεκάλει νὰ τὴν ἀφήσῃ.

— Καὶ θὰ μοι ἐπιτρέψῃς νὰ σε εὖρω αὐτόθι, νὰ σε καλέσω ἰδικὴν μου ἐκεῖ ὅπου δὲν θὰ δύναται νὰ σε ταραξῆ φόβος καταλαλιᾶς;

— Σὺ εἶσαι ὁ διατάσσων, ἀπεκρίθη ἐκείνη ταπεινῶς, ἡμεῖς δὲ εἴμεθα ἅπαντες δούλοι σου καὶ ἔχομεν σκέπην τὴν μεγαλοψυχίαν σου!

Ὁ Ἀνδρόνικος ταραχθεὶς τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπέστη εἰς τοὺς λόγους αὐτῆς καὶ τὴν αἰδήμονα

αὐτῆς ἐπιφύλαξιν, καὶ ἀπεχώρησε, κατελιγμένος ὑπὸ ἐπι σφοδρότερον ἢ πρότερον ἐρωτος πρὸς αὐτήν.

— Διὰ τοῦτο λοιπὸν, ἀνέκραξεν ἐκείνη ὀδυνηρῶς, ὅτε ἀπεμακρύνθη ὁ Ἀνδρόνικος, διὰ τοῦτο ἐξεπλήρωσε τὴν αἴτησίν μου, ἵνα με εὖρη μόνην! Ὁ μουσαρός! καὶ ἐφαντάζετο ὅτι θὰ μ' εὖρη πρόθυμον! Ὅποια προσβολή! Τί λοιπὸν νὰ πράξω τώρα; Νὰ ποκαλύψω τὰ πάντα εἰς τὸν σύζυγόν μου; Καὶ ἐπειτα; Δὲν θὰ ἦτο τοῦτο ματαίωσις τῶν πάντων, δὲν θὰ παρεκώλυον τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ; ἀλλὰ δύναμαι νὰ σιγήσω, νὰ σιγήσω καὶ νὰ διαστάσω καὶ νὰ ἐπιβαρύνω ἑμαυτὴν διὰ τῆς ὑποψίας ὅτι εἶμαι ἀρκετὰ ἀδύνατος ὥστε νὰ μὴ δύναμαι νὰ ποκρούσω μοχθηρὸν τι σχέδιον, αὐτοστιγμὴ καὶ μετὰ πλήρους θάρρους;

Οὕτως ἐκάθητο σκεπτομένη ἐπὶ πολὺ ἔχουσα τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην μέχρι τοῦ κόλπου, ὅτε ἐπῆλθεν αὐτῇ ἡ ὑπόσχεσις ἣν ἔδωκε νὰ δεχθῆ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγροτικῇ αὐτῆς οἰκίᾳ. Ἐμμανῆς γενομένη ἐδράξατο τότε τοῦ μετώπου ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ καὶ ἐστήριξε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀσκαρδαμυκτῶς εἰς τὴν γῆν ὡς εἰ ζητούσα σωτηρίαν τινὰ ἰδέαν. Ὡ! τί ἐπραξά, ἐκράυγασε θρηνοῦσα, ἐπρόδωκα ἑμαυτὴν, ἐλάλησα ὡς παράφρων. Ἐν ᾧ δ' εὐρίσκετο ἐν τῇ φρικτῇ ταύτῃ ψυχικῇ διαθήσει, σχεδὸν ἀπεγνωκυῖα, ὡς ἄγγελος κυρίου ἔφθασε γραμματοφόρος τοῦ συζύγου τῆς. Ἐγραφε δ' ἐκείνος ταῦτα:

« Αἴσια βαίνουσι πάντα· θὰ νικήσωμεν δ' ἐλπίζω τοὺς Τούρκους. Μόνον ἐν εἰνε ἀκόμη εὐκταίότατον, ἡ προσέλευσις τοῦ βασιλέως, ὃν ὁ στρατὸς ποθεῖ νὰ ἴδῃ φοιτῶντα παρ' αὐτὸν καὶ ζητῆ νὰ ἴδῃ διαπρέποντα ἐν τῷ ἀγῶνι. Δὲν δύνασαι νὰ πείσῃς αὐτὸν σὺ αὐτῇ ἢ δι' ἄλλου τινός; Ἀποπειραθῆτι, τολμήσον τὸ τολμηρὸν διάβημα νὰ παρακαλέσῃς σὺ αὐτὸν τὸν ἴδιον».

Τότε προέβη εἰς ἀπόφασιν τινὰ· ἐκάλεσε τοὺς θεράποντας αὐτῆς καὶ διέταξε νὰ παρασκευασθῶσι πάντα πρὸς ἀναχώρησιν. «Θὰ ἐκδικηθῶ» εἶπε καθ' ἑαυτὴν « Ἀνδρόνικε, μάθε, τί σημαίνει πίστις! »

Ἦδη κατὰ τὴν τρίτην ἀπὸ τῆς ἐπισκέψεως αὐτοῦ ἡμέραν ἐμήνυσεν αὐτῷ ὅτι ἀπεχώρησεν εἰς τὸν ἐξοχικὸν οἰκίσκον τῆς καὶ ἀναμένει αὐτόθι τὴν ἀφίξιν του. Ὁ δὲ Ἀνδρόνικος, ἐκπλητόμενος, ἐπὶ τῷ τάχει τῆς ἐπιτυχίας, ἀλλ' ἐν χαρᾷ ἀνυπομονῶν ἐξεκίνησεν ἵνα ἀκολουθήσῃ αὐτῇ. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁ θεράπων ἐξετέλεσε κακῶς τὴν ἀνατεθεισάν αὐτῷ ἐντολήν, ἐπειδὴ ὅτε ὁ αὐτοκράτωρ ἔφθασεν εἰς τὴν δηλωθεῖσαν ἐπαυλιν, ἔμαθεν ὅτι δὲν ἦτο ἡ παρ' αὐτοῦ ζητούμενη, ἐξαπέστειλαν δ' αὐτὸν ἐκείθεν εἰς ἄλλον ἀγροτικὸν οἰκίσκον ἀπέχοντα ἐπι ικανὰς ὥρας ἐκείθεν. Καίτοι δὲ εἶχεν ἐπέλθει ἤδη τὸ σκότος, καίτοι κατὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς πορείας

τήγημα, δι' οὐ κατώρθωσα προσποιουμένη πλαστήν αιγυμνωσίαν νὰ ἐλύσω πρὸς τὸ στρατόπεδον τοῦτο τὸ μεγαθύμῳ σου φρόνημα! Οὐδέποτε ἡ ἡμέρα αὕτη ἐμελλε νὰ ποθῆ τόσον ἐνδοξος δι' ἀπαντας ἡμᾶς, ἀν μὴ ἡ παρουσία σου ἤθελεν ἐπιφέρει τὴν νίκην.

— Πῶς, εἶπεν ὁ Ἀνδρόνικος, καὶ δὲν σε εἶχον αιγυμνωσίαις λοιπόν οἱ βάρβαροι, τοὺς ὑποίους εἶδον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν!

— Ἦσαν οἱ θεράποντές μου, ἀπεκρίθη, τοὺς ὑποίους περιέβαλον ὄπλισμέν καὶ σήματα τῶν πολεμίων, διὰ νὰ σε ἀπατήσω καὶ σε φέρω ἐνταῦθα ἐπ' ἀγαθῶ ὄλων ἡμῶν.

— Καὶ πῶς κατώρθωσες νὰ με ἀπατήσης ἐν ᾧ ἤδη ἐπλησίαζον νὰ σᾶς συλλάβω ὄλους;

— Πρὶν ἢ σεῖς δυνήθητε νὰ φθάσητε εἰς τὰς οἰκίας καὶ ἐρευνήσητε αὐτάς, εἶχον ἤδη ὑποδεχθῆ ἡμᾶς αἱ τάξεις τῶν ἡμετέρων, ἐκείνων οἵτινες σᾶς συνήτησαν καὶ σε ἐπεισαν νὰ σπεύσης εἰς τὸν ἀγῶνα. Τὰ ἐνδύματα τῶν πολεμίων εἶχον ἀποβάλλει ταχέως καὶ ἀντ' αὐτῶν εἶχον ἤδη λάβει καὶ ὑψώσει τὰ σήματα τῶν ἡμετέρων. Οὕτω τὰ πάντα ἀπέβησαν ἐπ' ἀγαθῶ. Δέξαι λοιπόν τώρα νὰ καταθέσωμεν πρὸ ποδῶν σου τὴν δάφνην ἣν γνωρίζεις, ἀλλ' ἥτις ἐν τῷ μεταξὺ ἐδλάστησε νέους θαλεροὺς κλώνας, ἀνάμνησιν διπλοῦ στρατηγήματος καὶ διπλῆς νίκης.

Ταῦτα δὲ εἰπούσα ἔκλινε τὸ γόνυ πρὸ τοῦ βασιλέως, ὅστις ἔτεινεν αὐτῇ τὴν χεῖρα χαίρων ἐπὶ τῇ κατανικήσει τοῦ ἑαυτοῦ πάθους, εἰς ἣν συνέδραμεν αὐτόν, ἐν ᾧ συγχρόνως ὁ Φιλώτας ὑψῶν πρὸς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμούς ἐπ' εὐχαριστικῆ περιέβαλλεν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ τὴν πιστοτάτην τῶν συζύγων.

(Ἐκ τῆς γερμανικῆς)

Λ

ΜΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἐπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἵτινες ὄχι ὀλίγον χρόνον παραμεινάντες ἐν Ἀθήναις, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας των, φιλοτιμούμενοι ἐν τῷ στενῷ αὐτῶν κύκλῳ νὰ ἀφηγηθῶσι ζωηρῶς νομὰς ἐπὶ τὰς ἀττικὰς ἐντυπώσεις τῶν ἐκ τῶν περιπελαγήσεων αὐτῶν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς καὶ τὰ ἀξιόθεατα μέρη, ἐκ τῶν διατριβῶν αὐτῶν ἐν τοῖς καφενεῖοις καὶ ταῖς αἰθούσαις· οὗτοι ἐρωτῶνται αἰφνης ὑπὸ τινος τῶν ἀκούοντων:

— Καὶ ἡ Ἀκρόπολις πῶς σᾶς ἐφάνη;

— Ἄ! ἡ Ἀκρόπολις; δὲν τὴν εἶδα! σᾶς ἀπαντῶσι μετ' ἀπαθείας, καὶ ἐξακολουθοῦσι τὰς ἀφηγήσεις των.

Οὐδεὶς ὅμως ὑπάρχει, οὐδεὶς τῶν συγχρόνων

Ἑλλήνων, καὶ ὁ ἀπλοϊκώτερος κάτοικος τοῦ ἐσχάτου χωρίου, ὅστις καὶ ἐπ' ἐλάχιστον χρόνον διατρίψας ἐν Ἀθήναις, δὲν ἐσταμάτησε περιεργαζόμενος ἐξῴθεν ἐν συγκινήσει τὸ κιτρινόχρουν καὶ πολυτελές, ἀλλὰ βαρὺ καὶ ἀκομψὸν κτίριον τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ὅπερ λοξῶς ἰστάμενον ἐν τῷ μέσῳ τῆς περὶ αὐτὸ πλατείας φαίνεται ὡς ἐρριμμένον ἐκεῖ κατὰ τύχην ἢ ἀφροντίστως, ὡς ἐπιπλὸν ἀτημελήτως στολίζον αἰθουσάν τινα, μέχρῃ οὐ χεῖρ τις μεριμνήσῃ περὶ προσφορωτέρας αὐτοῦ διευθετήσεως· ὀλίγοι ὑπάρχουσιν ὅσοι δὲν ἐφρόντισαν παντοιοτρόπως, ὅπως παραστῶσιν εἰς κοινοβουλευτικὴν συνεδρίασιν, δὲν ἀνέμειναν τὴν ὥραν τῆς εἰσόδου παρὰ τὰ προύλαια τοῦ Βουλευτηρίου, ἀψηφούντες καὶ βροχὴν καὶ βορρᾶν καὶ χιόνια, ἢ ἀδιαφοροῦντες πρὸς μίαν ἀπὸ τὰς ὀλοχρῶσους καὶ ὀλοδρόσους ἐκείνας ἀττικὰς ἡμέρας, τῶν ὁποίων τὸ φῶς καὶ ἡ δρόσος ζητοῦσι τόσον μακρὰς καὶ βαθεῖας περιπατητικὰς ἀπολαύσεις. Ὁ νέηλος ἢ παρερχόμενος πρὸ τοῦ περικαλλοῦς καὶ καταυγάζοντος κτιρίου, ὅπερ ἔδρυσεν ἡ μεγαλοδωρία τοῦ Σίνα, ἀνοίγει ἐν θαυμασμῷ τὸ στόμα καὶ ζητεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ τῷ ἀπαντῶσιν ὅτι αὐτὸ εἶνε ἡ Ἀκαδημία· ἐνίοτε, καὶ μετὰ τὴν ἀπάντησιν, ἢ ἐκπληξίς του δὲν καταπαύει, διότι ἡ ἀπορία του δὲν λύεται· καὶ τί εἶνε αὕτη ἡ Ἀκαδημία; εἶνε διατεθειμένος νὰ ἐρωτήσῃ ἀκόμη. Ἀλλὰ τίς ἀκούων τὴν λέξιν *Βουλῆ* δὲν ἀνασκίρτῃ, ὡς πρὸ παλαιῶ καὶ ἀκριβοῦ γνωρίμου; εἶνε ἡ λέξις, τὴν ὁποίαν τὸσάκις ἐξιδανικεῦσε καὶ ἀνεσκάλευσεν ἐν τῇ φαντασίᾳ του, τοσάκις εἶδε μὲ μεγάλα γράμματα μέγα εἰς τὰς ἐφημερίδας, καὶ ἦτις τοσάκις εἰς ζωηρὰν συζήτησιν ἐτρόχισε τὰ χεῖλη του· δυνατὰ νὰ παρέλθῃ ὁ βίος του χωρὶς οὐδὲ κἄν νὰ ὑποπτεύσῃ ὑπαρξῆν σοφῶν καὶ Ἀκαδημιῶν οὐδὲν μέχρι τοῦδε γινώσκει περὶ ἐκλογῆς Ἀκαδημαϊκῶν, ἐν ᾧ τὸσάκις ἀναμνήσεις βουλευτικῶν ἐκλογῶν συμφύρει ἐντὸς τοῦ κρανίου του ἐσχάτος αὐτὸς τῶν Ἑλλήνων, καὶ πρῶτος συνταγματικὸς πολίτης!

Οὐδεὶς λοιπόν, ὡς ἐλπίζομεν, ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν δυνατὰ νὰ διατεθῇ δυσἀρέστως ἐκ τῆς προθυμίας μας νὰ ὀδηγήσωμεν αὐτόν εἰς μίαν τῶν ἐνδιαφερουσῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, πρὸς ἧς εἶνε πάντοτε ἐστραμμένη ἡ προσοχὴ τοῦ κοινῶ. Δυνάμεθα νὰ ὀδηγήσωμεν ἀσφαλῶς αὐτόν διὰ τοῦ πλήθους τῶν διαδρόμων καὶ τῶν θυρῶν, τῆς συνωστίσεως τῶν βουλευτῶν, καὶ τῶν κραυγῶν τῶν κλητῆρων, καὶ ἀπὸ τοῦ θεωρείου, ἐν ᾧ θὰ ἐγκαθιδρυθῶμεν, νὰ ὑποβοηθήσωμεν τὴν περιεργεῖαν καὶ παρατηρητικότητα αὐτοῦ, ἐν ᾧ συγχρόνως μᾶς παρέχει καὶ οὗτος ἀφορμὴν συνεχοῦς καὶ ἀκόπου ἡμιλητικότητος ἐκ τῆς ἀμέσου πρὸς αὐτόν μεταδόσεως τῶν ἐντυπώσεών μας· ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Βουλῇ τὸ θερμομέτρον τοῦ λόγου παρὰ τοῖς ἀκρο-

ταῖς ὑπερβαίνει ἐνίοτε κατὰ πολλοὺς βαθμοὺς τὸ παρὰ τοῖς βουλευταῖς. Ὁ Ἕλλην ἀκροατὴς δὲν δύναται νὰ παραστῇ μάρτυς κοινοβουλευτικῆς συζητήσεως, δίχως νὰ μεταδώσῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς κρίσιν του, αὐτοσχεδίως καὶ ἄνευ διατυπώσεων, εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα γείτονα· καὶ ὅταν ἡ συνήθης γλῶσσα δὲν ἀρκῆ, τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἡ γλῶσσα τῶν χειροκροτήσεων καὶ ποδοκροτημάτων.

Ἐν τῇ μεγάλῃ ἡμικυκλοειδεῖ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων δὲν ἐκηρύχθη ἐπὶ ἡ πρὸς ἐναρξίν τῆς συνεδριάσεως ἀπαιτούμενη ἀπαρτία· αἱ δεκατέσσαρες ἐνθεν κἀκείθεν τῆς αἰθούσης σειραὶ τῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν ἐπιδεικνύουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κενὰ τὰ μελανόχρσα περικαλύμματα των· μόνον τινὲς τῶν πρὸς τὰ δεξιὰ τῷ προεδρεῖ ἄνεκαθεν ὀρισθεῖσάν θέσεων τῆς συμπολιτεῦσεως εἶνε κατεληγμέναι, καὶ ἐπὶ μίᾳς τῶν τελευταίων σειρῶν διακρίνεται, ἀκίνητος ἐπὶ τῆς ἐδρας του, ὁ βουλευτὴς, οὗτος εἶνε τόσον γνωστὸς ἐν Ἀθήναις, ἐκτὸς τῆς ἄλλης χαρακτηριζούσης αὐτόν ἰδιορρυθμίας, ἢ μοναδικῆ ἀκρίβεια περὶ τὸ προσερχεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν τὰς συνεδριάσεις ἀκρίβεια, ἣτις ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑποχρεοῖ αὐτόν ἐνίοτε πολὺ πρὸ τῆς ὀρισθείσης ὥρας νὰ ἀναμείνῃ ἐξω τῆς Βουλῆς, κρούων τὰς κεκλεισμένας ἐπιπύλας της, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποστερεῖ αὐτόν τῆς τιμῆς ἐν κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ νὰ καταζητήται ἐν τῷ οἴκῳ ἢ τῷ ξενοδοχείῳ καὶ ἐφ' ἀμάξης πνευστιῶν νὰ ὀδηγηθῆ εἰς τὴν Βουλὴν, ὡς τόσοι συνάδελφοί του. Βουλευταὶ τινες περιπατοῦσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ κατὰ μόνας, ἢ ἀνὰ δύο, ἀνὰ τρεῖς, ἀνὰ πλείονας, συνάπτοντες ζωηρὰς, ἢ ὄλους φιλικὰς, συνδιαλέξεις, περιπατοῦντες ἢ ἰστάμενοι. Κατὰ συνεχῆ διαλείμματα διὰ τῶν δύο ἀντιθέτων πρὸς ἀλλήλας θυρῶν, τὰς ὁποίας καλύπτουσι βαρῆα ἐρυθρὰ παραπετάσματα, εἰσέρχονται, ἐγκαταλείποντες τὰ ἰδιαιτέρα δωμάτια, ὄμιλοι βουλευτῶν. Ἐκάστης ἀποχωρήσεως βουλευτῆς εἰσέρχεται συνήθως διὰ τῆς θύρας, ἣτις εἶνε πρὸς τὴν πτέρυγα αὐτοῦ. Ὁ κρότος τῶν βημάτων των δὲν ἀκούεται ἐπὶ τοῦ ἐρυθρομέλανος τάπητος, τοῦ ἐπὶ τοῦ ἰδαφους ἐστρωμένου. Ἀλλ' ἰδοὺ διὰ τῆς δεξιᾶς θύρας εἰσέρχεται, ἀκολουθούμενος ὑπὸ δύο ὑπουργῶν ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως· καταλαμβάνει τὴν ὀρισμένην αὐτῷ πρωτοκαθεδρίαν ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ φέρων τὸν πῖλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, κύπτει αὐθωρεῖ ἐπὶ τοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ πρασινωποῦ τραπέζιου, ἀναδιφῶν ἐγγράφων δεσμίδας· ἐνίοτε ἀνυψοῖ τὴν κεφαλὴν, ὅπως ἀνταλλάξῃ λέξεις τινὰς πρὸς φίλον αὐτῷ βουλευτὴν, ὅστις τὸν πλησιάζει, ἢ ὅπως ἀποκριθῆ εἰς τὸν ψυχρὸν διὰ πῖλου χαιρετισμὸν ἀντιπολιτευομένου, ὅστις διέρπαρ' αὐτόν.

Ἡ αἰθουσα εἶνε ἀπλῶς, ἀλλὰ φιλοκάλως διακεκοσμημένη, οὐχὶ ὅμως καὶ φιλοκάλως πεποιη-

μένη· ἁρμονικὸς καὶ σεμνὸς εἶνε ὁ χρωματισμὸς αὐτῆς, καὶ ἐμπρεπείς αἱ ὀπισθεν τοῦ προεδρεῖο ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐστηριγμέναι μαρμάρινοι προτομαὶ τῶν βασιλέων, καὶ γλυκὺ καὶ συγκεκριασμένον κατέρχεται τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν κάτωθεν τῆς στέγης ἀκριβοῦς ἡμειωμένων θυρίδων· ἀλλ' ἐξαφανίζεται πᾶσα αὕτη ἡ εὐπρέπεια ὑπὸ τῆς μεγάλης ἀσχημίας τῶν ἐνθεν καὶ ἐνθεν τοῦ προεδρεῖου τεραστίων στύλων, ὑφ' ὧν καὶ τὸ προεδρεῖον καὶ τὸ πρὸ αὐτοῦ τεθειμένον Βῆμα πιέζονται καὶ ἐξαφανίζονται, ὑφ' ὧν ὑβρίζεται ἡ κομψότης καὶ συμμετρία, καὶ παρακωλύεται ἡ λειτουργία τῆς ἀκουστικῆς. Ἡ πρώτη συνεδρίασις ἐν τῷ νέῳ βουλευτηρίῳ ἐγένετο πρὸ ἐννέα μηνῶν ἐτῶν, τῇ 3 Νοεμβρίου 1875. Μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης αἱ ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες ἠσχολούντο εἰς καλλιτεχνικὰς περιγραφὰς τοῦ νέου κτιρίου. Κρίσιμα τότε διεδραματιζόντο ἐν τῇ πολιτικῇ τοῦ ἔθνους σκηναί. Οἱ ἀντιπρόσωποι ἔσπευδον ν' ἀποχωρήσωσι τοῦ παλαιοῦ καὶ σεσαθρωμένου ἐκείνου παραπήγματος, ἐν ᾧ μέχρι τοῦδε ἐτελοῦντο αἱ συνεδριάσεις τῆς βουλῆς καὶ τόσα ἐπισήμως καὶ ἀνεξιτήτως διεδραματίστησαν· ἔσπευδον ν' ἀποχωρήσωσιν, ὅπως ἐγκαθιδρυθῶσιν εἰς τὸ καινουργὲς οἰκοδόμημα, οὗτος ἢ νεότης ἦτο, διὰ τοὺς ἀγαπῶντας τὰ σύμβολα καὶ τὰς ποιητικὰς μεταφορὰς, ἦτο ἡ εἰκὼν οἰονοεῖ νέας πολιτικῆς περιόδου διὰ τὴν Ἑλλάδα. Τὸ παλαιὸν βουλευτήριον ἠρημοῦτο, καὶ πρὶν ἢ τέλειον καταδαφισθῆ, μεταβάλλετο κατὰ τὰς τελευταίας αὐτοῦ ἡμέρας εἰς δικαστήριον. Ἀλλ' ἡ πρώτη ἐν τῷ νέῳ βουλευτηρίῳ συνεδρίασις διέλυσε τὸ γόητρον αὐτὸ τῆς νεότητος. Παρατηρήθησαν αἱ ἀπειροὶ αὐτοῦ ἐλλείψεις, αἵτινες μόνον μετὰ τῆς ἐντελοῦς μεταρρυθμίσεως αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ ἐκλίπωσιν. Οὐδεὶς ἤκούετο, οὐδ' αὐτὸς ὁ προεδρικὸς κῶδων. Οἱ βουλευταὶ ἐσιώπησαν, καὶ ἤρξαντο διδασκόμενοι τὸ ὑπομείνειν. Πάντων δὲ τὰς ἐντυπώσεις ἀνέλαβε νὰ ἐκφράσῃ ἐγκριτὰν τι φύλλον τῆς πρωτεύουσας ἀποκαλέσαν τὸ νέον βουλευτήριον «ἐκτρομα τεχνικόν, δι' ὃ ἐδαπανήθησαν ἑκατοντάδες χιλιάδων δραχμῶν.» Τέλος ἐν μᾶ τῶν συνεδριάσεων τῆς παρελθούσης ἢ προπαρελθούσης συνόδου πρότασις ὑπεβλήθη εἰς τὴν βουλὴν ὑπὸ τινος τῶν ἀντιπροσώπων περὶ εὐρέσεως καταλλήλου αἰθούσης συνεδριάσεων.

Ἀλλ' ἀκούεται—ὑπὸ μόνον τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ—κρούμενος ὁ κῶδων ὑπὸ τοῦ προέδρου, καταλαβόντος τὴν ἐδραν του ἐν μέσῳ τῶν γραμματέων. Ἀρχεται ἡ ἐκφώνησις τοῦ καταλόγου· ὁ ἐκ τῶν γραμματέων τοῦ προεδρεῖου ἀναλαμβάνων τὴν ἐργασίαν ταύτην ἔχει φωνὴν ὀξείαν, κατισχύουσαν τῶν ἐλλείψεων τῆς ἀκουστικῆς· μονοτόνως διασταυροῦνται τὰ ποικιλοκατάληκτα ἑλληνικὰ ἐπώνυμα, ἐξ ὧν προδίδεται ἡ ἐκ τῆς Πελοποννήσου ἢ ἐκ τῆς Στερεᾶς ἢ ἐκ τῶν νήσων

καταγωγή, ἐν οἷς πολλάκις διακρίνονται τὰ ἴχνη τῆς Ἰταλικῆς ἢ Τουρκικῆς ἐπιμιξίας. Ὀνόματά τινά ἀντηγοῦσιν εὐήχα καὶ εὐρωστά, διότι ἀνακαλοῦσιν ἐνδόξους ἡμέρας καὶ νίκας τῆς Ἐπαναστάσεως· ἀλλὰ ὑπομνήσκουσι νεοπότερους καὶ ὀλιγώτερον μεμακρυσμένους τοῦ μεγάλου παρελθόντος καιροῦ· ἀλλὰ προσπίπτουσιν εἰς τὸ οὐδ' ἄγνωστα ἢ δύσσηχα, ἀλλὰ ἐκπλήττουσι, καὶ ἄλλα κινουσι τὸν γέλωτα. Ὁ κατάλογος χωρὲς βραδέως ἀναγιγνωσκόμενος ὅπως δοθῆ καιρὸς εἰς τοὺς ἀπόντας ἔτι νὰ προσέλθωσιν. Ἐν τῷ μεταξὺ βουλευταὶ τινες, προσερχόμενοι τῷ προέδρῳ, λαμβάνουσι παρ' αὐτοῦ δελεατὰ τινά· εἶνε εἰσιτήρια διὰ τὰ θεωρεῖα, τῇ συμβολῇ τῶν ὁποίων ἀποτελοῦνται τὰ συνήθως ὑπεράγαν ζωηρὰ καὶ ἥμισυ εὐλαβῆ πρὸς τὴν ἀντιπροσωπεῖαν τοῦ ἔθνους ἀροκτῆρια· ἀλλ' ὁ πρόεδρος οὐδὲν δύναται νὰ ἀρηθῆ εἰς τὸ ἀξίωμα τῶν βουλευτῶν, καὶ οἱ βουλευταὶ οὐδὲν δύναται νὰ ἀρηθῶσιν εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν φιλοπατρίδων ἐκλογέων τῶν, οἵτινες ἀπὸ τῆς πρῆξαις πολιορκουσι τὸ βουλευτήριον, ὑψιστάμενοι τῶν κλητῆρων τοὺς διωγμούς καὶ τῆς ἀτμοσφαιρᾶς τὰς κκώσεις, πεινῶντες καὶ διψῶντες διὰ πολιτικά.

Ἡ ἀπαρτία, μετὰ τινά προσδοκίαν, ἀμφιβολίας καὶ ἀμφιταλαντεύσεις, συνετελέσθη. Εἶνε παρόντες τὰ δύο τρίτα περίπου τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀντιπροσώπων. Αἱ πλείστα τῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν εἶνε πεπληρωμένα. Ὁ πρόεδρος διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα, καὶ ἀρχεται ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, καταπνιγμένη ὑπὸ τὸν δούπον καὶ τοὺς διαπληκτισμούς τῶν ἀνερχομένων καὶ συνωστιζομένων ἐν τοῖς θεωρείοις. Οἱ οὐδέποτε ἀρχαῖοι ἀροκταὶ σήμερον παρακείνται πυκνοὶ ὡς φώσφορα ἐντὸς τοῦ κουτίου τῶν· καὶ δὲν ἀναμένουσιν ἢ κατὰλληλον εὐκαιρίαν νὰ ἐκραγῶσιν, ὡς ἐκεῖνα, ἐν ἀποδοκιμασίαις ἢ ἐπιδοκιμασίαις· διότι ἀπὸ τῆς χθὲς αἱ ἐφημερίδες διεσάλπισαν ὅτι σπουδαία σήμερον ἔσται ἡ συζήτησις, καὶ ὅτι θὰ βμιλησῶσιν ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, δεινοὶ ρήτορες καὶ παλαισταὶ· ἀναμένεται «πολιτικὸν ζήτημα». Καὶ οἱ κυρία δὲν ὑστεροῦσι κατὰ τὸν ἐνθουσιασμόν· τὸ δεξιόθεν τοῦ βασιλικῆς θεωρεῖον τῶν ἐπιδεικνύει πολυτρόπους ἐσθῆτας καὶ ποικιλοκομήτους κεφαλὰς, ἀπὸ τῆς δεξιῶς ἠρμοσμένης πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ τελευταίου συρμού κεφαλῆς τῆς Ἀθηνῆας νεάνιδος μέχρι τῆς κεφαλῆς τῆς νεήλυδος ἐπαρχιωτοῦ, ἐπιδεικνυομένης ὑπὸ τὸ ἐρυθροῦν φέσιον καὶ τὸ χρυσοῦν παπάρι. Ἀπὸ τοῦ θεωρεῖου τῶν διπλωματικῶν προκύπτουσι διὰ τῶν διόπτρων ἐτάζουσαι δύο τρεῖς ζενικαὶ φυσιογνωμίαι· οἱ συντάττει τῶν πρακτικῶν τῶν ἐφημερίδων εἶνε εἰς τὰς θέσεις τῶν μετὰ τὸ οὐδ' ἄγνωστον καὶ τεταμένην τὴν μολυβδίδαν, καὶ ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν αὐτῶν εἰσοσὰς ἐπιτιμῶν

καὶ ἀγνώστον δημοσιογράφων, εἰσηγγεμένων ἐκεῖ χάρις εἰς εἰσιτήρια ἐφημερίδων, αἵτινες πρὸ πολυλοῦ ἐξεμέτρησαν τὸ ζῆν, χωρὶς ὅμως, κατὰ λογικὸν κανόνα, νὰ ἐκμετρήσωσι καὶ τὰ δημοσιογραφικὰ αὐτῶν δικαιώματα. Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τοῖς θεωρείοις ἀξίωματικῶν δὲν εἶνε εὐκατακρόνητος. Τὸ κοινὸν θεωρεῖον ἐξετίθειτο πρὶν καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν πλευρῶν τῆς αἰθούσης· βαθμηδὸν ἤρξατο μειούμενον τὸ κράτος του, μέχρις οὐ περιωρισθῆ εἰς τὸν ἀμφιθεατρικὸν χώρον, ὃν ἤδη κατέχει. Ὡς πρὸς τοὺς ἐπ' αὐτοῦ θεατὰς, οὐδέποτε, βλέπων αὐτοὺς ἐκεῖ συνηγμένους καὶ παρακολουθώντας τὰς συζητήσεις, ἠδυνήθη νὰ διευκρινίσω τὰς ἐπικρατούσας ἐν αὐτοῖς κοινωνικὰς ιδιότητας· εἶνε βιομήχανοι, ὑπάλληλοι, φορολογούμενοι, ἀργοὶ, ἐργάται, σπουδασταὶ, λωποδῦται· οὐδὲν ἐξ αὐτῶν. Ἐν ταῖς διακινουμέναις καὶ θερμοαίμοις ἐκείναις κεφαλαῖς μία μόνη ιδιότης διακρίνεται, παρεχομένη ὑπὸ τῆς ἐκεῖ πέραν διακεχυμένης ἀτμοσφαιρᾶς, καὶ πάσας τὰς ἄλλας ἐξουδετεροῦσα· ἡ ιδιότης τοῦ πολιτικομανοῦς.

Ὁ στενογράφος καταλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς τῷ προεδρείῳ τραπέζης. Ἀρχεται ἡ συζήτησις.

Εἰς δύο μεγάλα στάδια δύναται παρ' ἡμῖν νὰ διακριθῶσιν αἱ κοινοβουλευτικαὶ συζητήσεις· εἰς τὸ στάδιον τῶν ἐπερωτήσεων, καὶ εἰς τὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Ἐν ταῖς πλείστασις δὲ τῶν συνεδριάσεων ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου τὸ πρῶτον στάδιον, αὐθιαιρέτως ἐκτεινόμενον ἐπ' ἄπειρον, κυριαρχεῖ καὶ προγράφει τὴν λειτουργίαν τοῦ δευτέρου· ἡ ἐπερωτήσις τρώγει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Εἶνε ἔργον τῆς στατιστικῆς νὰ ἐπαριθμῆται τὰς συνεδριάσεις, αἵτινες ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς μεταπολιτεῦσεως κατηναλώθησαν εἰς ἐπουσιώδη καὶ, οὕτως εἰπεῖν, οἰκογενειακὰ ζήτῃματα πρὸς βλάβην οὐσιασθῶν ἀνγκῶν τῆς πολιτείας. Τί θὰ ἐλέγετε περὶ συμποσίου, εἰς τὸ ὅποιον ἀντὶ ἄρτου προσφέρεται οἶνος, καὶ μόνον οἶνος; τοιαῦτα συμπόσια εἶνε αἱ παρ' ἡμῖν συζητήσεις αἱ ἀρχόμεναι καὶ περατούμεναι καὶ πληρούμεναι ὑπὸ τοῦ ἀνεξερευνητοῦ καὶ ἀπαραθιάστου δικαιώματος τῆς ἐπερωτήσεως. Στάδιον, ὅπερ, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ, θιγούσης ἀμεσώτερον ἀτομικώτερα καὶ ποικίλα συμφέροντα, ἢ δυναμένης νὰ καταστῆ ἐπιτήδειον ὄργανον πολιτικῆς ἀντιδράσεως, μεθύει, ἐξερεθίζει, ἐξικρίζει, μωραίνει, κινεῖ εἰς γέλωτα ἢ εἰς ἀγανάκτησιν ἠθοποιούς ἡμῶν καὶ θεατὰς. Αἰετοῦ ἡγάπησα τὰ ἄνηθ τῆς ἐλευθερίας, ἀτινα, κατὰ τὸν ποιητὴν, εἶνε δῶρα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ δὲν δύναμαι νὰ μὴ φρονῶ ὅτι ἡ ἐπερωτήσις ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ πολιτεύματος εἶνε ἐκ τῶν ἀνθέων ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὸ ἄρωμα εἶνε κινδυνώδες, ἢ, κατὰ τὴν λέξιν ἐτέρου ποιητοῦ, ἕποντο.

Δὲν ἀρνούμαι ὅτι ἐνίοτε σπουδαῖα ζήτῃματα

δύναται νὰ διαλευκανθῶσιν ἐπικαιρῶς ὑπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπερωτήσεως· ἀλλ' ἀπ' ἐτέρου πώσος πολυτίμος χρόνος ἀσπυτεύεται! Ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο; Δυνάμει τῆς ἐπερωτήσεως δύναται καὶ ὁ ἀκινδυνότερος ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιστάσει ἀντιπρόσωπος νὰ καταστῆ τυραννὸς αὐτοκράτωρ τῶν ἰσχυροτάτων· δύναται νὰ λέγη, νὰ λέγη, νὰ λέγη, καὶ οὐδεὶς δικαιούται νὰ διακόψῃ τὸ ἱερὸν ρεῦμα τοῦ κοινοβουλευτικοῦ χειμάρρου. Διότι ἡ ἐπερωτήσις εἶνε τὸ ὄπλον τῶν ἀδυνάτων, καὶ ἡ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων. Ἐκεῖνοι, οἵτινες δυσχεραίνουσι νὰ συνεχίσωσιν ἐπὶ τοῦ Βήματος καθαρῶς πολιτικὴν συζήτησιν ἐπὶ οικονομικῶν, στρατιωτικῶν ἢ διπλωματικῶν ζητημάτων δὲν ἔχουσιν ἢ νὰ ἐπιληθῶσι τοῦ τυχόντος ἐπαρχιακοῦ ἐπεισοδίου, τῆς πτώσεως μιᾶς γεφυρᾶς ἢ τῆς ἀπολύσεως ἐνός ταμίου. Τὸ Βῆμα ἀλίσκεται ἐξ ἰσθόδου, δημηγορία μακρὰ μετὰ προλόγου καὶ ἐπιλόγου συντάσσεται, ποτήρια ὕδατος κενοῦνται ἄφθονα, μεγάλων φράσεων κομβολόγιον ἀναπτύσσεται, ὁ τόνος τῆς φωνῆς ἀρμόζεται ἐκάστοτε πρὸς τὴν λέξιν τοῦ ρήτορος, οὐδενὸς εἶδους ρητορικὸν χειρονομημα παραμελεῖται, ὁ σπινθὴρ μεταδίδεται καὶ εἰς ἄλλους, οἱ ἀμέσως ἐνδιαιφερόμενοι, οἱ ἐπαρχιακοὶ ἀντίπαλοι, οἱ ὑπονοσούμενοι, οἱ φίλοι καὶ πάντες οἱ ὅπωςδῆποτε ἐνεχόμενοι εἰς τὸ προκείμενον θεωροῦσι καθήκον νὰ ἐπέμβωσι, νὰ ἀπαντήσωσι, νὰ διαψεύσωσι, ν' ἀνταπαντήσωσι, νὰ ὀργισθῶσι, νὰ διαμαρτυρηθῶσι· καὶ εἶνε ἀναπόφευκτον τοῦτο εἰς ἡμᾶς, τῶν ὁποίων τὰς κεφαλὰς ὠραμάζει ὁ φλογερώτερος ἥλιος. Πολλοὶ ἀκολουθοῦσιν εἰς τὸ Βῆμα, ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, αὐτοὶ διακόπτουσιν, ἐκεῖνοι ἀπειλοῦσιν, ὅλοι κραυγάζουσιν ἡμῶν, καὶ ἐν μέσῳ τῶν κραυγῶν καὶ τῆς ἐξάψεως δύναται τις σαφέστατα νὰ διακρίνῃ ἐκ τῆς μουσικῆς τῆς φωνῆς καὶ τῶν λεκτικῶν ιδιωτισμῶν τὸν Πελοποννήσιον, τὸν Ρουμελιώτην, τὸν Ἑπτανήσιον, τὸν νησιώτην τοῦ Αἰγαίου, τὸν Θεσσαλόν, τὸν Ἀθηναῖον. Προσέρχεται ἐπίκουρος ὁ προεδρικός κώδων, τῇ μεσολαμβάνει τῶν ἀπαθεστέρων κατευναζέται ἡ θύελλα, ὁ πρόεδρος καλεῖ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ λάμπουσι κυκλοειδῶς ἐπὶ τῶν τοίχων ἀνηρτημένα μετὰ τὸ διδύμα ράμφη τῶν αἰ λυχνία τοῦ φωταερίου, σημεῖον ὅτι πρὸ πολλοῦ κατῆλθεν ἡ νύξ, καὶ ὅτι πρὸ τοῦ στομάχου καὶ τοῦ καματου πρέπει νὰ ὑποχωρῇ πᾶσα σκέψις. Καὶ ἀναβάλλεται μὲν, ἄθλην διὰ πότε, ἡ ἐπιψήφισις ἐπιέγοντος νομοσχεδίου, ἀλλὰ τὸ οὐσιώδες εἶνε ὅτι μετὰ τινὰς ἡμέρας οἱ ἐκλογεῖς ἀποκέντρον τινὸς ἐπαρχίας ἀναγιγνώσκουσιν εἰς πάσας τὰς ἐφημερίδας πολὺσθηλον λόγον τοῦ προσφιλοῦς αὐτοῦ ἀντιπροσώπου καὶ ἀρχεται αὐθις στερεομένη ἡ κλονισθεῖσα πεποιθήσις αὐτῶν περὶ τῆς ρητορικῆς του ἰκανότητος.

Κατ' ἄλλην ὅμως διαιρέσιν, αἱ συζητήσεις ἐν

τῇ ἑλληνικῇ Βουλῇ δύναται νὰ διακριθῶσιν εἰς ἐκτάκτους καὶ τακτικὰς συζητήσεις. Καὶ τακτικαὶ μὲν εἶνε αἱ διεξαγόμεναι ἄνευ ζωηροῦ τινος ἐπεισοδίου, ἄνευ λόγου ἐπιβαλλούσης δυνάμεως, ἄνευ καταπληκτικοῦ συνωστισμοῦ τῶν ἀροκτῆριων. Ἐκεῖναι, καθ' ἃς ὁ ἀπὸ τοῦ βήματος ἀγορευτῶν ἀφίεται νὰ περάνῃ τὴν μακρὰν ἢ σύντομον ὁμιλίαν του, χωρὶς προσοχῆς, ἀλλὰ καὶ χωρὶς διακοπῶν ἐκεῖναι, καθ' ἃς οἱ ἐπὶ τῶν ἐδρῶν τῶν ἀπομένωντες βουλευταὶ εἶνε διατεταγμένοι ἀροβολιστικῶς, οἱ μὲν ἀσκεπτεῖς, οἱ δὲ φέροντες τὸν πῖλον ἢ τὸ φέσιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καθ' ἃς ἄλλοι μὲν προσέχουσιν, ἄλλοι ἀναγιγνώσκουσιν, καὶ ἄλλοι νυστάζουν· καθ' ἃς περιπατοῦσι κατὰ μῆκος τοῦ ὀπισθεν τοῦ προεδρείου διαδρόμου, ἢ συντάσσουσι τὴν ἀλληλογραφίαν τῶν ἐπὶ τῶν τραπέζων· καθ' ἃς νεαροὶ τις καὶ κομποπρεπῆς πολιτευτῆς εὐκαιρεῖ νὰ ἀνατείνῃ ἐπίμονα τὰ βλέμματα πρὸς τὴν μίαν καὶ μόνην ἐπὶ τοῦ γυναικείου θεωρείου διαβάλλουσαν χάριν, καθ' ἃς αἱ δύο τῆς αἰθούσης θερμάστραι σβέννυνται, καὶ οἱ δημοσιογράφοι ἐγκαταλείπουσι πρὸς στιγμὴν τὰ θρανία τῶν, ὅπως ἀναπνεύσωσι καθ' ἃς ἀνατινάσσει τοὺς ἀποναρκωθέντας, καὶ διαλύει τὴν συνεδρίασιν φωνή... ἀπὸ μηχανῆς « κ. πρόεδρε, δὲν ὑπάρχει ἀπαρτία! »

Ἐκτάκτος δὲ δύναται νὰ ἀποκληθῆ ἡ συνεδρίασις ἐκείνη, ἥτις σπουδαῖον ἐπιλύουσα ζήτημα, ἀρχεται καὶ περατοῦται ὑπὸ τὸ γόητρον τοῦ λόγου μιᾶς ἢ καὶ πλείονων ἐκ τῶν σημαίνουσιν ἐν τῇ βουλῇ προσωπικοτήτων. Τότε κατέχουσι πάντες τὰς θέσεις τῶν. Ἐν μέσῳ τῶν μελανῶν ἐπενδυτῶν καὶ τῶν φαιόχρων ἐπανωφοριῶν λευκαζοῦσιν αἱ ὀλίγα ὀλιγίστα ἔτι ἀπομένουσαι λευκαὶ φουστάνελοι. Τοὺς διαπρέποντας ἐκ τῶν πολιτικῶν, τὸν πρωθυπουργόν, τοὺς ὑπουργούς, τὸν ἀρχηγόν τῆς ἀντιπολιτεῦσεως, τοὺς ὀπωσθήποτε κατακτῆσαντας τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ, τοὺς ἰδιορρυθμούς, τοὺς ἰδιοτρόπους, τοὺς ἀνεξαρτήτους, τοὺς ἔγοντας παρελθόν, τοὺς ἀξιούντας παρόν, τοὺς ἐλπίζοντας εἰς μέλλον, δύναται ὁ παρατηρῶν νὰ ἀνακαλύψῃ, ἐκαστὸν εἰς τὴν οἰκειάν αὐτῷ θέσιν. Πλήρη τὰ θεωρεῖα, ἀλλ' εὐλαβοῦμενα τὴν ἀντιπροσωπεῖαν, οἱ ἀντιπρόσωποι, πληττόμενοι, ἢ θριαμβεύοντες, ἐγκωμιάζομενοι ἢ ἐγκαλοῦμενοι, ἀλλὰ πάντοτε εὐλαβοῦμενοι τὸν ρήτορα. Πληροῖ τὸ κενὸν τῆς αἰθούσης ἡ φωνὴ τοῦ λαλούντος, ἀφ' ἧς ὡς ἀπὸ ἀοράτου δυνάμεως, διασπείρεται ἡ συγκίνησις καὶ ἐνίοτε τὸ ρίγος. Καὶ εἶνε αὕτη ἡ ἀπλουστερα καὶ ὠραιοτέρα σκηνογραφία συνεδριάσεως τῆς ἑλληνικῆς βουλῆς, διότι πάντα τελοῦνται κατ' ἄξιαν· καὶ οἱ λόγοι εἶνε ἄξιοι τοῦ Βήματος, καὶ τῶν λόγων ἄξιοι αἰὲτ' αὐτῶν προκαλούμεναι στιγμιαῖα ἢ διαρκέστερα ἐντυπώσεις συμφώνως μετὰ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ νεωτέρου Ἑλλήνου. κ. π.

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

[Έκ τῶν τοῦ Ἰταλοῦ Paolo Mantegazza]

Συνέχεια τῆς σελίδας 76.

(Κεφάλαιον δεύτερον)

Ἡ χεὶρ εἶνε ἴσως τὸ ἥμισυ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ χεὶρ εἶνε τὸ ἀρχέτυπον τῶν ἐργαλείων καὶ τὸ νευρον τοῦ τεχνίτου, δύναται δὲ συνάμα νὰ ᾖ καὶ ὠραιότατη. Δύναται αὕτη νὰ ἐκφράσῃ τὴν χάριν καὶ τὸ πάθος, τὴν κομψότητα καὶ τὸν ἐρωτα. Τὸ νὰ φέρῃ τις συχνάκις χειρόκτια, νὰ προφυλάττῃ τὴν χεῖρα ἀπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου καὶ ἀπὸ τῶν δυσμορφιῶν τῶν χειμέθλων, νὰ μὴ θερμαίνῃ οὐδέποτε αὐτὴν ὑπὲρ τὸ δέον, μῆτε νὰ χειρίζεται σώματα ὑπὲρ τὸ δέον σκληρά, ἰδοὺ σύμπασα ἡ ὑγιεινὴ τῆς καλλονῆς αὐτῆς. Αἱ κυρίαὶ δύνανται νὰ φέρωσι διαρκούσης τῆς νυκτὸς κοσμητικὰ χειρόκτια, τὰ ὅποια διατηροῦσι λευκὰς καὶ ἄβρας τὰς χεῖρας καὶ ἐμποδίζουσι τὰς ρωγμάς. Τὰ χειρόκτια ταῦτα ἀλείφονται μὲ τὴν ἐξῆς ἀλοιφήν:

Κηρὸς καθαρὸς . . .	} Ἐξ ἑκάστου Γραμ. 15
Λίπος κήτους . . .	
Λευκὸς σάπων . . .	
Λίπος ἐλάφου ἢ ἄλειμμα προβάτου »	30
Διαλύσατε θέτοντες τὸ περιέχον δοχεῖον ἐν θερμῷ λουτρῷ καὶ προσθέσατε:	
Ἐλαιον ἐξ ἐλαίας } Ἐξ ἑκάστου Γραμ. 46	}
Ἀλοιφήν ἐκ ρόδων }	
Βενζόϊον } Ἐξ ἑκάστου Γραμ. 46	}
Βάλσαμ. τῆς Περουβίας }	
Ἵδωρ τοῦ μέλιτος . . . . . »	4
Πτητικὸν ἔλαιον ἐκ ρόδων, τινὰς σταγόνας.	

Ὁ χειρῶναξ ὅστις χειρίζεται ρινία, πτύα, πρίονας, ὅστις σκληρύνει τὰς χεῖρας εἰς τὸ τραχὺ ἐργαστάσιον, θέλει εὑρεῖ ὠφελιμωτάτην τὴν χρῆσιν τοῦ κισσηρώδους σάπωνος (τοῦ sand-soap τῶν Ἀγγλων καὶ savon ponce τῶν Γάλλων), τὸ ὅποῖον εἶνε παρεσκευασμένον ὅπως οἱ λοιποὶ σάπωνες μὲ τὴν προσθήκην λεπτοτάτης ἄμμου. Ἡ χεὶρ τοῦ χειρῶνακτος εἶνε σχεδὸν ὅλον αὐτοῦ τὸ κεφάλαιον, εἶνε τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ κερδίζει τὸν ἄρτον τῆς οἰκογενείας, τὸν κόπτει καὶ τὸν μοιράζει εἰς τὰ τέκνα του. Μοὶ ἀρέσκει δὲ νὰ βλέπω αὐτὴν καθαρὰν καὶ ὠραίαν, διότι ἀποτελεῖ αὕτη εὐγενεστάτον μέρος εὐγενεστάτου ἀνθρώπου. Ἄλλ' ὁ κισσηρώδης σάπων, πολὺ ὀλίγον ἐν χρήσει παρ' ἡμῖν, προτίθεται προσέτι καὶ τὸν σπουδαιότερον σκοπὸν, νὰ διατηρῇ τὴν ἐπιδερμίδα λεπτὴν καὶ ἐπομένως νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὴν χεῖρα μεγαλητέραν εὐκαμψίαν, μεγαλητέραν ἐλαστικότητα εἰς τὰς κινήσεις.

Ἀποσπῶ μίαν σελίδα ἐκ τῆς εἰς Σαρδηνίαν

περιηγήσεώς μου, διὰ νὰ σὲς δείξω ἐν παράδειγμα βαρείας καὶ ὀλεθρίας τυλώσεως τῶν χειρῶν.

« Οἱ ἄλιεῖς τοῦ κοραλίου, οἵτινες μεταβαίνουσιν ἐτησίως εἰς τὴν Ἀλγερίαν μετὰ πλείονων ἢ διακοσίων πλοιαρίων, εἶνε σχεδὸν πάντες Νεαπολῖται ἢ Τοσκανοί. Κερδίζουσι πολλά, ἀλλὰ βιοῦσι βίον κολάσεως. Κοιμῶνται τέσσαρας ὥρας τοῦ ἡμερονυκτίου, παλαίουσι κατὰ τοῦ φλέγοντος ἡλίου, κατὰ τῶν σφοδρῶν ἀνέμων, κατὰ τῆς πείνης, κατὰ τῶν βροχῶν, καὶ αἱ χεῖρες τῶν οὕτω πως τυλοῦνται ὑπὸ τῆς κώπης καὶ τοῦ χειρισμοῦ τοῦ μηχανήματος, δι' οὗ βυθίζονται εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀνασύρονται τὰ ἀμφιβληστρα, ὅστε ἐὰν ρίψῃτε πρὸς αὐτοὺς νόμισμα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, δὲν δύνανται ἀρκούντως νὰ κάμψωσι τοὺς δακτύλους ὅπως συλλάβωσιν αὐτό, ἀλλὰ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸ ὠθοῦσι πρὸς τὴν ἐτέραν ». (Mantegazza, Profili e paesaggi della Sardegna, Milano, 1869).»

Οἱ ἀγαθοὶ οὗτοι ἄλιεῖς τοῦ κοραλίου δὲν ᾔθελον εἶνε χεῖρας οὕτω τετυλωμένας, ἐὰν μετεχειρίζοντο τὸν κισσηρώδη σάπωνα ἢ ἐὰν τὴν κυριακὴν τοῦλάχιστον ἐπλύνοντο μετ' ὀλίγου ἀνθρακικοῦ καλλίου ἢ νάτρου τοῦ ἐμπορίου, διαλελυμένου ἐν τῷ ὕδατι.

Πολλοὶ ἐντὸς τοῦ ὕδατος, δι' οὗ πλύνονται, προσθέτουσι τὸ ὕδωρ τῆς Κολωρίας, ἢ τὸ ὕδωρ τῆς Λαβαρτίδος, ἢ ἄλλα ἀρωματικὰ βάμματα περιέχοντα οἰνόπνευμα καὶ διαφόρους ἀρωματικὰς οὐσίας. Ὀλίγα σταγόνας δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τοὺς μᾶλλον ἀπαιτητικούς ἐπικουρείους ἢ εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἔχουσι τὸ ἀτύχημα νὰ ἔχωσιν ὄζοντας ἰδρώτας. Ἄλλ' ἡ κατάχρησις τῶν οἰνοπνευματωδῶν τούτων ὑδάτων παραβιάζει τὴν ὑγίαν τοῦ δέρματος, τὸ ὅποῖον ὑπερβολικῶς διερεθίζεται ὑπὸ τῶν σκευασιῶν τούτων.

Προτιμότερον εἶνε νὰ ἐπιφυλάσσωνται αἱ ἀρωματικαὶ αὗται πλύσεις διὰ τὰς θερμότητας ἡμέρας τοῦ ἔτους, διὰ τοὺς ἀναβρῶνύοντας καὶ δι' ὅλας ἐκείνας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς τὸ δυναμόμετρον τῆς ζωῆς εἶνε ὑπὸ τὸ μηδενικόν, καὶ ἐπομένως ἐνδείκνυται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιτρέψεως, τῆς διεγέρσεως καὶ τῆς ἐνισχύσεως τῶν νυσταλέων καὶ τῶν κωθρῶν.

Μὴ μεταχειρίζεσθε ποτὲ ψιμμύθια λευκὰ διὰ νὰ λευκαίνεσθε, μῆτε ψιμμύθια ἐρυθρὰ διὰ νὰ γίνεσθε ἐρυθροί. Μὴ ποιεῖτε ποτὲ χρῆσιν κοσμητικῶν, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖτε τὴν σύνθεσιν. Σχεδὸν ὅλα τὰ κοσμητικὰ ταῦτα εἶνε δηλητηριώδη, καταστρέφουσι τὴν ὑγίαν, καὶ τὸ χειρίστον ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τῆς ἐπιδερμίδος προϊόντος τοῦ χρόνου τὴν φυσικὴν αὐτῆς λεπτότητα. Εἰς τὰς χώρας ὅπου καθ' ἑκάστην γίνεται χρῆσις τούτων, πα-

ρετήρησα πάντοτε κακίστους ὀδόντας, αἱ δὲ εἰς τὸ τριακαστὸν ἔτος φθάσασαι γυναῖκες ἔχουσι χρωματισμὸν ἀδιαφανῆ ὑπενθυμίζοντα τὸ χρῶμα ἐκεῖνο τῶν πλαγγόνων τῆς Γερμανίας καὶ προδίδοντα ἀπὸ μακρὰν τὴν γελόϊαν αὐτοῦ αἰτίαν.

Τὰ ψιμμύθια δὲν πρέπει νὰ ᾖνε αὐτε κατ' ὄνομα γνωστὰ εἰς τὰς γυναῖκας, διότι καὶ τὰ ἁθώτερα μεταξὺ αὐτῶν, ἀκόμη καὶ τὰ ἐκ τάλκου καὶ ψευδαργύρου, δὲν κατορθοῦσι τὸν σκοπὸν, ὃν προτίθενται, νὰ παραστήσωσι δηλαδὴ λευκὸν ὅτι εἶνε μέλαν.

Τὰ ἐκ μολύβδου καὶ ἐκ βισμούθιου ψιμμύθια ἔχουσι προσέτι τὸ κακὸν νὰ καθίστανται μελανά, ὅταν ἔλθωσιν εἰς συνάφειαν μετὰ ὑδροθειώδους ἀερίου. Διὸ εἰς πολλὰς Κυρίας συνέβη ἐν μέσῳ χοροῦ νὰ γείνωσι διὰ μιᾶς πολὺ μελαγχρινώτεροι τοῦ φυσικοῦ ἐνεκα ἐκφυγῆς φωταερίου, ἢ διότι αὗται ἠναγκάσθησαν νὰ κάμωσιν ἀπαραίτητον ἐπίσκεψιν εἰς οἰκιακὴν πηγὴν ὑδροθειώδους ἀερίου.

Οἱ ἀτυχεῖς ὑποκρίται τῶν θεάτρων, οἵτινες εἶνε βεβιασμένοι νὰ ποιῶσι χρῆσιν ψιμμύθιων περιεχόντων πολλὰκις μόλυβδον, ὑποφέρουσιν ὑπὸ ρευματικῶν πόνων, ὑπὸ παραλυσιῶν, καὶ ὑπὸ ἄλλων ἀρρώστιων προκυπτουσῶν ἐκ χρονίας δηλητηριάσεως.

Εἰς τὰ ἐρυθρὰ ψιμμύθια ἐνυπάρχει ἐπίστε κιννάβαρι. Τὸ κιννάβαρι, ὁ κάθαρμος, τὸ ξύλον τῆς Βρασιλίας, εἶνε οὐσία ἀβλαβεῖς εἰς τὴν ὑγίαν τοῦ σώματος. Πλὴν παγγέλοιος εἶνε πάντοτε ὁ μεταχειριζόμενος αὐτὰς καὶ πιστεύων, ὅτι δι' αὐτῶν ἀπατᾷ τοὺς μύσους.

Ἡ ἱστορία τῶν ψιμμύθιων καὶ τῶν λευκοποιῶν καὶ ἐρυθροποιῶν κοσμητικῶν ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ τόμον ὀλόκληρον. Θέλουσιν ὅμως ἐπαρκέσει ὀλίγα παραδείγματα καταφανῆ, ὅπως δώσωσιν ἡμῖν ἰδέαν τῆς βλαβερότητος καὶ τοῦ ὑπόου κινδύνου τῶν μυστικῶν τούτων ὀργάνων τῆς ὑποκρισίας.

Τὸ ρευστὸν τοῦ Gowland, τὸ γαλάκτωμα τοῦ Duncan, καὶ τὸ κοσμητικὸν τοῦ Soemering, περιέχουσιν ἀμύγδαλα γλυκία, ἀμύγδαλα πικρά, καὶ ἄχνην τοῦ ὑδραργύρου, ἧτις εἶνε τρομερὸν δηλητήριον. Πλὴν δὲν ἀρκεῖ τούτο. Ὁ συνδυασμὸς τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων μετὰ τοῦ δηλητηρίου τούτου, ὅπερ εἶνε οὐδὲν ἧττον ἢ διττοχλωροῦχος ὑδραργυρος, παράγει δευτερον δηλητήριον φοβερώτερον τοῦ πρώτου, τὸν κευροῦχο ὑδραργυρον.

Τὸ καλούμενον latte meteselico, καὶ διαφορεῖ ἄλλαι ποικιλίαι τοιοῦτου γάλακτος, ὅχι ἀπεσταγμένου ἀπὸ τῆς γονίμου φύσεως ἀλλ' ἀπὸ τῶν μαγικῶν ἀποσταλακτικῶν ἀγγείων τοῦ κομμωτοῦ, περιέχει ἄχνην τοῦ ὑδραργύρου, ὀξειδίου τοῦ μόλυβδου, καφουράν καὶ θεϊκὸν ὀξύ, ἧτοι ὀλόκληρον συστοιχίαν δηλητηριῶν.

Ἀκούσι ταῦτα.

Πόσαι ἡμικρανίαι, πόσαι ὀδονταλγίαι, πόσαι βραδείαι καὶ κρύφαι φθοραὶ τῆς ὑγείας ἀγοράζονται παρὰ τῶν Κυριῶν ἀκριβῶς εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ κομμωτοῦ ἢ τοῦ κομμωτοῦ.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ποιεῖτε κατ' οἶκον ἔρηναν εἰς τὸ καλλωπιστήριον τῆς συζύγου σας ἢ τῆς ἀδελφῆς σας. Εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην παραβλέποντες τὰς περὶ κατασχετηρίων διατάξεις τοῦ Νόμου, ἀνερευνάτε, κατὰσχετε καὶ καταστρέφετε.

Καὶ σεῖς, οἱ ὅποιοι περιποιεῖσθε ὠραίαν γυναῖκα, καὶ προτίθεσθε ἴσως νὰ ἐκλέξητε αὐτὴν σύντροπον τῆς ζωῆς σας, προσέχετε, μὴ ἀρκείσθε νὰ θαυμάζητε αὐτὴν μόνον νύκτωρ. Ἀλλὰ προσπαθεῖτε νὰ βλέπητε καὶ νὰ θαυμάζητε αὐτὴν καὶ ἐν πλήρει ἡμέρᾳ, πρὶν ἢ τὸ παρθερικὸν γάλα ἢ τὸ latte meteselico, ἢ τὸ μόρρον τῆς Ἀσπασίας, ἢ ἡ θεία ζύμη τῆς Ἀφροδίτης, ἢ τὸ μόρρον τῶν Χαρίτων, πλάσσωσι παρθενικά χρώματα ἀνύπαρκτα, Ἀσπασίαν ἤδη θανούσαν, Ἀφροδίτην ἧτις εἶνε ἴσως Ἀρπυία, καὶ χάριτας ἀτινες ἠγοράσθησαν ἀντὶ πέντε δραχμῶν ἀπὸ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ κομμωτοῦ.

Εἰν ἀγαπᾶτε γυναῖκα, ποιήσατε ὅπως ὁ ἔρωσ σας γένηται δύναμις μορφοῦσα ἤθη, λάμψις διαφωτίζουσα σημεῖα σκοτεινὰ τῆς διανοίας καὶ τῆς καρδίας, ἰδηγὸς ἐν τῷ λαβυρινθῷ τοῦ βίου.

Εἰν ἀγαπᾶτε γυναῖκα, ἐὰν θέλητε νὰ καταστήσῃτε αὐτὴν μητέρα τῶν τέκνων σας, ἀναγνώσατε ἡμοῦ τὴν σελίδα ταύτην, ἀναγνώσατε καὶ μεταφράσατε τὴν ἐξῆς παραπομπὴν:

POMMADE ORIENTALE

pour rendre aux chairs

leur fermeté native.

Dépôt général

Rue Saint-Lazare, N. 48 Paris.

S' adresser à la même Maison pour acheter la propriété du

Liquide oriental

pour émailler les ongles.

Produit connu dans toute l' Europe pour son effet merveilleux.

ἧτοι:

ΜΥΡΟΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ

δι' οὗ ἀποδίδεται εἰς τὰς σάρκας

ἡ ἐκ γενετῆς σταθερότης αὐτῶν.

Γενική ἀποθήκη

ὁδὸς Ἁγίου Λαζάρου, ἀρ. 48, Παρίσιοι.

Ἀπευθυνθήτωσαν εἰς τὸν αὐτὸν οἶκον οἱ βουλομένοι ἢ ἀγοράσαι τὸ

Ἀνατολικὸν ὕγρον

πρὸς στίλβωσιν τῶν ὀνύχων.

Παρασκευάσμα γνωστὸν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην διὰ τὴν θανμασίαν αὐτοῦ ἐπετέργειαι.

Μεθ' ὃ, ἀφοῦ ἀνεγνώσατε καὶ καλῶς μετεφράσατε τὴν ἀγγελίαν ταύτην, συγκρίνατε καὶ μελετήσατε.

Ἀφήσατε τὰ ψιμμύθια εἰς τὰς ἐταίρας... καὶ εἰς τὸ ἀναιδὲς φῶς τῶν θεάτρων καὶ τῶν ἑορτῶν.

Τὸ ἄριστον ψιμμύθιον παρέχεται ὑπὸ τῶν ἐρυθρῶν αιμοσφαιριδίων, καὶ ταῦτα ἀγοράζονται διὰ καλῆς ὑγιεινῆς, ὅτε ἀναπνέομεν ἀφθόνως καὶ κινούμεθα πολὺ εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀέρα, ἐργαζόμενοι ἄνευ ὑπερβολῆς, καὶ ἀπολαμβάνοντες τῆς ζωῆς χωρὶς ἀνάγκης νὰ καταχρῶμεθα τὰς ἐπιθυμίας ἡμῶν.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Ἡ εὐτυχία δὲν εἶνε εὐκόπητην πρᾶγμα: εἶνε δυσκολώτατον νὰ τὴν εὕρωμεν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς, ἀδύνατον δὲ νὰ τὴν εὕρωμεν ἄλλαχού.

Ἡ συκοφαντία ὁμοιάζει τὴν σφήκα τὴν ἐνοχλοῦσαν ἡμᾶς, κατὰ τῆς ὁποίας δὲν πρέπει νὰ κινήθῃ τις, πλὴν ἐὰν εἶνε βέβαιος ὅτι θὰ τὴν φονεύσῃ: διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἐπανέρχεται καθ' ἡμῶν μανιωδεότερα παρὰ ποτε.

Μεταξὺ ἀνθρώπου πνευματώδους ἀλλὰ κακοῦ, καὶ ἀνθρώπου πνευματώδους ἐντίμου ὑπάρχει ἡ αὐτὴ διαφορὰ οἷα καὶ μεταξὺ δολοφόνου καὶ ἀνθρώπου τιμίου καλῶς χειριζομένου τὰ ὅπλα.

Ἡ ἀπαιτητικὴ ἄσχημος ἢ θέλουσα νὰ ἀρέσῃ ὁμοιάζει πτωχόν, ὅστις ζητεῖ ἐπιτακτικῶς νὰ τὸν ἐλεῶσι.

Ὁ πλουσιώτατος τῶν ἀνθρώπων εἶνε ὁ οἰκονόμος· ὁ πτωχότατος εἶνε ὁ φιλάργυρος.

Ἡ τύχη ὁμοιάζει πρὸς τὰς πλουσίας ἐκείνας καὶ πολυδαπάνους γυναικας, αἵτινες καταστρέφουσι τοὺς οἴκους, εἰς τοὺς ὁποίους εἰσεκόμισαν πλουσίαν προῖκα.

Πράττουσι καὶ οἱ κακοὶ ἐνίοτε ἀγαθὰς τινας πράξεις, ὡσεὶ ἤθελον νὰ μάθωσιν ἐὰν εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὸ ἀγαθοποιεῖν προξενεῖ εὐχαρίστησιν, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες.

Ἡ φιλοδοξία εὐκολώτερον κυριεῖται τὰς μικρὰς ψυχὰς παρὰ τὰς μεγάλας, ὡς τὸ πῦρ εὐκολώτερον καταλαμβάνει τὰ ἄγγρα, τὰς καλύβας, παρὰ τὰ ἀνάκτορα.

Οἱ νέοι φίλοι, τοὺς ὁποίους ἀποκτῶμεν ἐν ὀρίμῳ ἡδὴ ἡλικίᾳ ἵνα ἀναπληρώσωμεν τοὺς φίλους οὓς ἀπωλέσαμεν, εἶνε ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς παλαιούς, ὅτι οἱ ὑέλيني ὀφθαλμοί, οἱ ψευδεῖς ὀδόντες καὶ αἱ ξύλινοι κνήμαι παραβαλλόμενοι πρὸς τοὺς ἀληθεῖς ὀφθαλμοὺς καὶ ὀδόντας καὶ τὰς φυσικὰς κνήμας.

Ὁ ἔρωσ, λέγει ὁ Πλούταρχος, κατατιγάζει πάντα τὰλλα πάθη· εἶνε δικτάτωρ, εἰς τὸν ὅποιον ὑποκύπτει πᾶσα ἄλλη δύναμις.

Πολλὰκις παρέβαλον τοὺς ἀδεξίως εὐεργετοῦντας πρὸς αἶψα, ἥτις ἀφοῦ ἀφήτη νὰ τὴν ἀμέλξωσιν, ἔπειτα ἐξ ἀλογίας ἀνατρέπει δι' ἐνὸς λακτισματός τὸ ἀγγεῖον, τὸ ὅποιον εἶχε πληρώσει γάλακτος.

(Ἐκ τῶν τοῦ Chamfort)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Μυθώδη ἀληθῶς εἶνε τὰ κέρδη, ἅτινα παρῶνται κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὀνομαστοὶ ἱατροί. Ὁ Παριανὸς χειρουργὸς Παιὴν εἰσπράττει κατ' ἔτος 600—700 χιλιάδας φράγκων· ὁ δὲ καθηγητὴς τοῦ Στρασβούργου Κόδερλε, ὁ ἐπιτηδείτατος καὶ ἐπιτυχεστάτος ὀδοντοκόμος, ἔλαβε παρὰ μιᾶς Ἰσπανίδος πριγκηπίσσης ἡμισὺ ἑκατομύριον. Ἀλλὰ πάντας τοὺς ἐπὶ τῆς ἡπείρου συναδέλφους τῶν ὑπερηκόντισαν οἱ ἱατροὶ τοῦ Λονδίνου. Ὁ Σπένσερ Οὐέλλς ἐξέτελεσε πρὸ διετίας τὴν χιλιοστήν ὀδοντομείαν, ἐπὶ πολλάκις δὲ τῶν ἐγχειρήσεων τούτων ἔλαβεν ἀμοιβὴν 250—300 χιλιάδων φράγκων. Ἀπελθὼν πέρυσιν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Κοπεγχάγης, ἔζη μετὰ βασιλικῆς αὐτόχρημα μεγαλοπρεπειᾶς. Προαπέτειλεν ἐκ Λονδίνου τοὺς ἵππους καὶ τὰς ἀμάξας του, ἐδαπάνη δὲ καθ' ἑκάστην εἰς τὸ ξενοδοχεῖον περὶ τὰς ἑκατὸν λίρας.

Ἐν Ἀμβέρσῃ γίνονται νῦν μεγάλα ἐργατεία πρὸς ἐγκαθίστησιν ἐνὸς κεντρικοῦ καταστήματος εἰς παραγωγὴν ἠλεκτρικοῦ φωτός, ὅπερ νὰ διανεμηθῇ εἰς τοὺς θέλοντας κατ' οἶκον ἀντὶ συμφερούσης τιμῆς. Τὸ κατ' ἀρχὰς διανεμηθῆσόμενον φῶς θέλει ὑπερβαίνει τὰς 6,000 λυχνίας, ἡ διαδίδασις δὲ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος γενήσεται διὰ σύρματος ὑπογείως τεθειμένου.

Ἀπέθανεν ἐσχάτως ἐν Γαλλίᾳ ὁ συνταγματάρχης Roudaire, ὁ ἐπιχειρηματικὸς ἀνὴρ, ὅστις πρὸ πολλοῦ συνέλαβε τὸ σχέδιον τῆς δημιουργίας ἐσωτερικῆς θηλάσσης ἐν Ἀλγερίᾳ, οὗ τὸ κατορθωτὸν ὑπεστήριξεν ἐκθύμως καὶ αὐτὸς ὁ περιώνυμος, Λεσσέψ. Ὁ Roudaire ἦτο ἐκ τῶν διακεκριμένων Γάλλων στρατιωτικῶν, ἀπέθωσε δὲ ἐν ἀκαμῆᾳ ἡλικίᾳ ἐτῶν 48 ἐκ πυρετοῦ ὑφ' οὗ κατελήθη διατρίβων ἐν Ἀλγερίᾳ κατὰ τὰς ὑπὸ σκηνὴν διανυκτερεύσεις, ἐν μέσῳ στερήσεων καὶ κόπων, χάριν μελέτης τοῦ προσφιλοῦς αὐτῷ σχεδίου.